



2014

Rogaland sau og geit Årsmelding og rekneskap





Vi merker levende verdier

OS

ID

Trygg og effektiv øremerking siden 1936

Husdyr er levende verdier – de er næring, vekst og liv for bonden, samfunnet og forbrukerne.

I over 75 år har OS ID® bidratt til at bønder over hele landet kan merke husdyra sine med øremerker som er utviklet og produsert i Norge.

Vi er stolte over å være norske bønders samarbeidspartner. Det handler tross alt om verdens viktigste vare – maten vi spiser.

OS ID®
2550 Os i Østerdalen

Kundeservice: tlf. 62 49 77 00
www.osid.no

Årsmøte i Rogaland Sau og Geit 2015

Quality Airport Hotel Stavanger, Sola 20.-21. februar

Lunsj fra kl.12:00. Årsmøte starter kl. 13:00. Møteleiar: Sigmund Skjæveland.

Sakliste fredag 20. februar:

- 01 Opning og velkomst
Strand Sau og Geit, Knut Olav Voster
Ordfører i Strand Kommune, Helge Steinsvåg
- 02 Godkjenning av innkalling og sakliste
- 03 Opprop
- 04 Val av to personer til å skrive under møtebok
- 05 Tale ved leiar i Rogaland Sau og Geit
- 06 Spørsmål og kommentar
- 07 Årsmelding for 2014
- 08 Rekneskap for 2014 og budsjett for 2015
- 09 Kl.14:00 Innlegg av Tony Barman,
leiar Norilia Ullavdeling
• Spørsmål og kommentarer
- 10 Kl.14:30 Innlegg av Hallvard Ween, leiar NHO
• Spørsmål og kommentarer

Kaffepause:

- 11 Innkomne saker
 - 12 Arbeidsplan for 2015
- Kl. 19:00 Årsmøtemiddag**

Sakliste lørdag 21. februar

- 13 Slakteriets time
 - 14 Val
- Pause**
- 15 Cathinka Kjelstrup frå NSG
- Avslutting og lunsj**

Påmelding til Berit Pettersen innan 6. febr.

Tlf. 95200340/ E-post: berit.pettersen@fatland.no

Pris enkeltrom: Kr 1910,-

RSG betaler opphaldet for ein utsending pr. lokallag

FABRIKKUTSALG

Velkommen til vårt nye

Me tek imot skinn for beredning

Stort utvalg i skinn av sau, rein, geit, samt lær og andre produkter. *Velkommen!*

Besök våre nettsider for info om beredning og salg av **norsk produserte** skinn.

GRANBERG
GARVERI^{AS}
5582 Ølensvåg -Tlf. 52 76 50 00

www.granberggarveri.no

FRAMTIDENS BØNDER PÅ NETT



SAUEKONTROLLEN

- Lansomfattende husdyrkontroll for saueprodusenter
- Ny webløsning for ulike nettlesere, nettbrøtt og mobil
- App til bruk i fjøset og på beite uten netttilgang
- Enkel registrering og nyttige rapporter

Blir du med på laget?

Meld deg inn i dag, så får du en gratis t-skjorte.

For mer informasjon, se [animalia.no/husdyrproduksjon /Saukontrolle](http://animalia.no/husdyrproduksjon/Saukontrolle)

Innhold

| | |
|---|----|
| Årsmøte i Rogaland Sau og Geit 2015 | 3 |
| Melding frå styret | 6 |
| Styret i Rogaland Sau og Geit 2014 | 7 |
| Året 2014 | 8 |
| Saker som har vore handsama i Styret 2014 | 9 |
| Rogaland Sau og Geit Handlingsplan 2014 | 10 |
| Medlemsoversikt Rogaland Sau og Geit 2011-2014 | 11 |
| Referat frå årsmøte i Rogaland Sau og Geit 2014 | 12 |
| Rogaland Gjeterhundlag Årsmelding 2014 | 17 |
| Referat – Leiarmøte i Rogaland Sau og Geit | 20 |
| Lokkallagsledere 2014 | 24 |
| Lammesesonget i Prima 2014 | 33 |
| Fra kaos til kontroll og kunnskap – status og tilbakeblikk ved avslutning av prosjekt Friske føtter | 35 |
| Martha Jakobsen Ulvund | 37 |
| Fagtur med Rogaland Sau og Geit 23.-27.juli til Nord-Trøndelag | 45 |
| Høgste nye indeksverer i Rogaland 2014 | 49 |
| Felleskjøpet Rogaland Agder | 50 |
| Helsing frå Fatland 2014 | 51 |
| Resultat 2014 | 52 |
| Balanse 2014 | 53 |
| Kåringssstatistikk 2014 fra Rogaland | 56 |
| Kåringssstatistikk vraka 2014 Rogaland | 57 |
| Kåringstype 2014 | 59 |
| Rapport frå geitebøndene 2014 | 61 |
| Innspel til landbruksforhandlingane 2014 | 62 |
| Beitlag og Sankelag i Rogaland | 64 |
| Kontaktpersonar rovvilt Rogaland | 65 |
| Kontakliste vereringar og andre raselag | 65 |
| Nortura – Et eventyrlig år! | 66 |

Melding frå styret

Godt nytt år!

2014 har vore eit godt år for både sauер og saueeigarar.

Sauene har vore heldige med tidleg vårbeite, bra sommarbeite og hausten var bra den også.

Sauueigarane har vore fornøyde fordi dei kunne sleppe sauene tidleg ut om våren, dei hadde ein fin sommar med bra vær og når me helsa hausten velkommen, kom sauene heim med fine lam.

Lamma blei levert relativt tidleg, dei var tunge, hadde god slaktekvalitet og lite fett. Prisane kan me vel seie er betre enn på lenge.

Prosjektet « Auka bruk av heiabeite» har fått tilført midler til å kjøpe inn fleire «Find my sheep» bjøller. Dette året har dei blitt lånt ut til nye saueflokker i heia. Låntakarane betaler kostnadene for komminikasjonen. Planen er å bruke dei på same måte kommende år. Det er berre å søkje! Tiltaket ser ut til å vere til stor nytte for å få kontroll på nye saueflokker i utmarka. Det er plass til - og me treng fleire sauere i utmarka.

Fotråde-prosjektet vart avslutta i 2014. Prosjekt «Friske føter» har gjort sitt, no er det Mattilsynet som overtar ansvaret.

Når det gjeld rovdyr så er kongeørna eit problem fleire stader og jerven er her fortsatt. Me har årleg dialogmøter med Fylkesmannen for å prøve og finne løysingar for å redusere tapa.

Fjelldagane dette året gjekk til Nord-Trøndelag. Dette blei som vanleg ein vellykka tur med mykje fagleg innputt. I 2015 går turen til Gotland.

Styret i RSG ønskjer innspel frå lokallaga når det gjeld Landbruksoppgjeren og andre saker me skal jobbe med.

Me håper at dette året blir like godt eller betre enn fjoråret.



Me vil til slutt takke lokallaga, tilsette og tilitsvalde i NSG og alle andre samarbeidspartnarar for eit godt samarbeid i året som gjekk.

*Bjørheimsbygd
den 1. januar
2015 Magne
Jakob Bjørheim*



Styret i Rogaland Sau og Geit 2014

- Leiar:** Magne Jakob Bjørheim
Tlf. 95 03 11 91 – E-post: leder.rogaland@sauoggeit.no
- Nestleiar:** Torill Undheim
Tlf. 95 79 21 07 – E-post: post@kvadriga.no
- Kasserar:** Alf Torstein Pettersen
Tlf. 48 03 12 84 – E-post: alf.t.pettersen@dabb.no
- Styremedlem:** Asbjørn Haga
Tlf. 41 54 82 01 – E-post: asb-haga@online.no
- Berge Kjell Opsal
Tlf. 47 64 68 46 – E-post: bkopsal@gmail.com
- 1.vara:** Bjarne Østerhus
Tlf. 48 22 99 92 – E-post: bjarnoes@online.no
- 2.vara:** Kjell Åge Torsen
Tlf. 97 51 28 14 – E-post: kjell.torsen@lyse.net
- 3. vara:** Ane Waage Haakull
Tlf: 97 64 12 10 – E-post: haakull@online.no
- Leiar Avlsutvalelet:** Per Johan Lyse
Tlf. 52 77 99 60 / 47 03 60 06 – E-post: pejl@online.no
- Leiar Rogaland Gjeterhundnemd:** Kjell Helland
Tlf. 51 74 46 78 / 92 20 08 53 – E-post: kjhel3@online.no
- Geitenæringera:** Jon Arvid Vassbø
Tlf. 51 45 17 53 / 95 70 99 69 – E-post: jonagarden@epost.no
- Sekretar:** Fra Fatland – Berit Pettersen
Tlf. 95 20 03 40 – E-post: berit.pettersen@fatland.no

Året 2014

Rogaland Sau og Geit består av 33 lokallag med 1970 medlemmer. Ein auke på 62 medlemmer samanlikna med 2013. Lund og Sokndal & Heskestad har størst auke med 8 stk. Veldig bra! Bjerkreim toppt lista også i år med 177 medlemmer pr.31.12.2014. Rogaland Sau og Geit har 1 æresmedlem, lokallaga har 9 æresmedlemmer.

Valnemnda for Rogaland Sau og Geit

Valde på Årsmøte 2013

Nord-Rogaland: Geir Tofte, Ølen

Vara: Arne Frøystad, Haugesund

Dalane: Knut Arild Aamodt, Helleland

Vara: Kåre Vaule, Vikeså

Valde på Årsmøtet 2014

Ryfylke: Tor Egil Årtun, Sauda

Vara: Askild Eggebø, Finnøy

Nord-Jæren: Finn Arrestad, Sandnes

Vara: Olav T. Bø, Rennesøy

Sør-Jæren: Bernt S. Undheim, Vigrestad

Vara: Bjarte Vigre, Nærø

Valregionar i Rogaland Sau og Geit:

Dalane: Bjerkreim, Eigersund, Helleland, Sokndal/Heskestad og Lund

Sør-Jæren: Sør-Jæren, Nærø, Klepp, og Time

Nord-Jæren: Gjesdal, Sandnes, Sola, Rennesøy/Mosterøy og Kvitsøy

Ryfylke: Forsand, Strand, Hjelmeland, Årdal, Finnøy, Halsnøy, Jøsenfjorden, Suldal og Sauda

Nord-Rogaland: Bokn, Tysvær, Skåre, Karmøy, Nedstrand, Skjold, Vikedal/Imsland, Vats, Sandeid og Ølen

Avlsutvalet for sau i Rogaland:

Leiar: Per Johan Lyse, Nedstrand

RSG: Lars Nevland, Helleland

Vara: Bjarne Østerhus, Erfjord

Nortura: Siri Kvam Haugland

KLF: Hilde K. Håland

Observatør

Frå styret RSG: Alf Torstein Pettersen

Sekretær: Regonkonsulent i NSG: Kjell Steinar Løland

Saker som har vore handsama i Styret 2014:

- Årsmøte 2014
- Årsmelding
- Rekneskap
- Budsjett
- Handlingsplan 2014
- Oppdatering av lokallaglistene
- Dialogmøte Mattilsynet
- Dialogmøte Fylkesmannen
- Leiarmøte 2014
- Årsmøte
- Fjelldagane 2014
- Fjelldagane 2015
- Kåring
- Kurs kåringsdommere
- Prosjekt Smittebeskyttelse
- Prosjekt Auka bruk av heiabeite
- Prosjekt Fotråte
- Kurs Gjetarhund
- Ny dommarordning Gjetarhund
- Rovvilt
- Lisensjakt jerv
- Radiobjøller
- Rabattavtale Sankeradio
- Støtte bokprosjekt Rennesøy og Mosterøy Sau og Geit
- Støtte Jubileum Jæren Smalalag
- Jordbruksforhandlingane
- Massiv trehus
- NSG landsmøte
- Klassifiseringsregler verlam
- Seminkatalogen
- Sauekontrollen

Styret i RSG har i 2014 hatt 6 styremøter og behandla 70 saker.

Har også vore på ein del møter, blant anna Årsmøte i Vest-Agder Sau og Geit, Leiarmøte og Årsmøte i Rogaland Bondelag, Rovviltmenda, Mattilsynet, Deltatt med «Naturleg framtid 4H», Beitekonferanse.

Informasjonsmøte for bønder, Årsmøte i Gjeterhundnemda, Strategimøte før Jordbruksforhandlingane, Kurs for rovdyrkontakter SNO, Landbrukskonferanse 2014.



Rogaland Sau og Geit Handlingsplan 2014

| Aktivitet | Ansvar | Start | Slutt | Plass | Kommentar | Evaluering |
|---|------------------------------------|---------------|----------------|------------------|--|-----------------|
| Medlemsverving | Alle | Januar | Des. | | | |
| Styremøte | Styret | januar | Januar | Hommersåk | Årsmelding sendes pr.post | |
| Styremøte | Styret | Feb. | Feb. | Sand | | |
| Fylkesårsmøtet | Alle | August 2012 | Feb. | Sand | Sende ut program og invitere gjester etter liste januar | |
| Representantskapsmøte NSG/ Landsmøte | Leiar RSG | Mars/Okt 2013 | Mars/Okt 2014 | Oslo | Vår/ høst | |
| Styremøte/ møte med Mattilsynet | Styret | Mai | Mai | Høyland 28.05.14 | Årlig | |
| Apotekavtalen | Styret | Januar | Des. | | Revidering | |
| Fjelldagane | O.Vikingstad/ L. Matnisdal, A.Haga | Juli 2013 | Juli 2014 | Trøndelag | Årlig arrangement | Neste styremøte |
| Dommersamling/ PC-sekretærer | Avlsutvalget/ Kåringdommere | August | August | Særheim | Kurs for oppfrisking/ dagsmøte, sende brev til lokallagene om kåring | |
| Styremøte | Styret | August | August | | | |
| Styremøte | Styret | Okt. | Okt. | Bryne | I forbindelse med leiarmøte | |
| Leiarmøte | Styret | Januar 2013 | 10. og 11. okt | Bryne | Sende program. Invitere gjester i aug. Samle lokallaga, ringledere og styret | |
| Økt bruk av heiabeite | Styret | Mars 2013 | 2015 | | | |
| Prosjekt snylttere | Styret/ Atle Domke | 2015 | | | | |
| Smittebeskyttelse av sauebesetninger | Asbjørn/styret | Mars 2013 | 2015 | | | |
| Innspill til jordbruks-forhandlingen | Lokallagene/ Fylkeslaget | Nov. | Januar 2015 | | Til orientering | |
| Saukontrollen | Alle | Januar | Des. | | Større oppslutning til saukontrollen | |
| Møte valgnemnda | Valgnemnda | Okt. | Feb. | | | |
| Styremøte | Styret | Des. | Des. | | Årsmelding/ jordbruksforhandl. | |
| Rovdyr | Styret/medlemmene | Januar | Des. | | Gi beskjed til rovvilt-kontaktene | |
| Info skriv lokallagene | styret/sekretær | Januar | Des. | | Sende ut 2-3 inforskriv til lokallagene i løpet av året | |
| Friske fotter | | | | | Arbeide for å videreføre prosjekter | |

Medlemsoversikt Rogaland Sau og Geit 2011-2014

| Lokallaga i RSG | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | Endring |
|-------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| Bjerkreim | 163 | 169 | 172 | 177 | 5 |
| Bokn | 20 | 21 | 22 | 23 | 1 |
| Eigersund | 90 | 95 | 93 | 99 | 6 |
| Finnøy | 41 | 40 | 41 | 44 | 3 |
| Forsand | 35 | 32 | 34 | 34 | 0 |
| Gjesdal | 114 | 119 | 119 | 126 | 7 |
| Halsnøy | 15 | 18 | 18 | 18 | 0 |
| Helleland | 70 | 66 | 64 | 66 | 2 |
| Hjelmeland | 91 | 92 | 85 | 90 | 5 |
| Jøsenfjorden | 14 | 11 | 12 | 11 | -1 |
| Karmøy | 73 | 76 | 76 | 79 | 3 |
| Klepp | 27 | 25 | 22 | 23 | 1 |
| Kvitsøy | 10 | 10 | 10 | 9 | -1 |
| Lund | 38 | 37 | 34 | 42 | 8 |
| Nedstrand | 26 | 27 | 28 | 30 | 2 |
| Nærbø | 28 | 31 | 31 | 29 | -2 |
| Rennesøy & Mosterøy | 72 | 68 | 62 | 63 | 1 |
| Sandeid | 20 | 19 | 18 | 20 | 2 |
| Sandnes | 123 | 122 | 124 | 130 | 6 |
| Sauda | 60 | 56 | 52 | 51 | -1 |
| Skjold | 28 | 33 | 30 | 30 | 0 |
| Skåre | 18 | 18 | 18 | 18 | 0 |
| Sokndal & Heskestad | 66 | 64 | 64 | 72 | 8 |
| Sola | 18 | 18 | 18 | 20 | 2 |
| Strand | 64 | 75 | 73 | 74 | 1 |
| Suldal | 110 | 101 | 99 | 101 | 2 |
| Sør-Jæren | 145 | 146 | 166 | 169 | 3 |
| Time | 167 | 164 | 158 | 157 | -1 |
| Tysvær | 58 | 56 | 51 | 52 | 1 |
| Vats | 24 | 23 | 24 | 28 | 4 |
| Vikedal & Imsland | 39 | 42 | 42 | 38 | -4 |
| Ølen | 44 | 43 | 42 | 41 | -1 |
| Årdal | 6 | 6 | 6 | 6 | 0 |
| Antall medlemmer | 1917 | 1923 | 1908 | 1970 | 62 |

Referat frå årsmøte i Rogaland Sau og Geit 2014

Ryfylke Fjordhotel AS, Sand, 21.-22. februar 2014

Vikedal og Imsland Sau og Geit var vertskap for Årsmøte.

Møteleiar Sigmund Skjæveland ynskte velkommen.

Ordfører i Vindafjord, Ole Johan Vierdal, ynskte velkommen til Suldal, og han fortalte at han hadde fått lov av Ordfører i Suldal å bera kjede i dette høve.

Vierdal fortalte om Vindafjord Kommune som har ei svært god dugnadsånd. Slagordet til kommunen er «Vital og Sentral» som står for Trivsel – Handlekraft – Levende bygder. Flott Power Point presentasjon med info om kommunen

Godkjenning og innkalling av sakliste

Kan Årsmøte godta endring i program?

Godkjent

Opprop v/Berge Kjell Opsal

5 lokale lag (Forsand, Jøsenfjorden, Kvitsøy, Sola og Årdal) hadde ikkje utsendingar til Årsmøte

Val av 2 personer til å skrive under protokollen saman med møteleiar

Norleif Omdal og Ådne Øverland vert valt til å skrive under møteprotokoll

Tale av leiar i Rogaland Sau og Geit, Magne Jakob Bjørheim

Takker for godt samarbeid i Styret, gode innspel og tilbakemeldingar frå medlemmer og lokallag, andre Fylkeslag, NSG og andre organisasjonar. Takker for god dialog med Fylkesmannen og Mattilsynet, og støtte frå Fylkeskommunen, Fylkesmannen og Innovasjon Norge.

Han orienterte om rovdyr og re�epremie og Prosjekta til RSG, Auka bruk av heiabeite, Smittebeskyttelse, Fotråte.

Vellukka Fjelldagar i Sveits.

Rabattavtaler med : Apotek1, Gjensidige, 123 Communication.

Årsmeldinga vart også i år sendt direkte i posten frå trykkeriet, ser ut som det fungerer bra. Feil i «Rovviltkontaktar »,,- i Suldal skal det stå Tor Inge Bråteit.

Rogaland vevvar nye medlemmer, Hanne Elise Lindal vart årets vevvar, takk til ho.

Fotråte, nokre få tilfelle i Rogaland, siste nå på Nedstrand.

Prisar og kvalitet på lamma har vore god, godt beiteår i heia. Fått innspel frå fleire lokallag om verepris frå 10. november og ut februar.

Landbruksoppgjøret: Ynskjer å auka prisen på både kjøt og beiter tilskot, og i tillegg investeringstiltak innanfor organisert beitebruk. Må få hyttene opp i standard for å få dagens ungdom til å overta drift av heiane.

Ny versjon av Saukontrollen er komen, kjem også som app og lesebrett

Av aktiviteter i styret har me deltatt på Dialogmøter med Fylkesmannen og Mattilsynet, Leiarmøte og Årsmøte i Bondelaget, 50 årsmerking Rennesøy og Mosterøy Sauavlslag, Samvirkekonferanse, Landbrukskongress, Lam 2014, 100 års markering Jæren Smalalag.

Konklusjon: Alle må produsere meir lammekjøtt, me har for lite!

Til slutt takka han for godt samarbeid og gode tilbakemeldingar.

Kommentarar:

Hallvard Veen: Beitelag, kvar får me opplyst om ledige stader?

Halleig Rønnevik kommenterte reklamen på stemmesetlane der det står «Slakteriet du bør velge»

Sigmund Skjæveland svara at det er ikkje noko RSG tar stilling til, det vel du sjølv.

Hanne Elise Lindal oppfordra til å holde oppe trykket på fratråte.

Foredrag av Professor Dag Jørund Lønning, rektor ved HLB

Høgskulen for Landbruk og Bygdeutvikling , som Lønning er leiar av, vart opna i 2005. Det skal vera eit kunnskapssenter for kreativitet og utvikling. Bøndene kjem sjølv og ber om høgare utdanning, men utfordringa er å lyfta bygdene i ei urban tid. Vil ha studentane, kvar og ein av oss har eit ansvar for framtida. Viktig: Livskraftige lokalsamfunn. Utfordring : Å bli verdiskapar eller bli verdiskapt. Det må me bli på Bygdenivå.

Kommentar:

Knut Thunheim sa dei unge politikarane ser ikkje verdien, dette kan setja hol på ein byll. Me må tilbake til familielandbruk

Foredrag av Nils Vagstad frå Bioforsk Norge

Nils Vagstad , som er stasjonert på Ås, snakka om Matsikkerhet og Matberedskap. Matsikkerhet er nok mat. Kompetanse er viktig. Mat og vatn vert lite verdsatt ved god tilgang. Ute i verden er utfordring varme og tørke. Den verkelege store jokeren de neste 30-50 åra er tilgang til vatn. Framtida treng areal og norsk kornproduksjon er bærebjelken på matberedskap, det har blitt redusert avlingsauke og redusert areal. Mat er makt, og mat er sosial stabilitet.(AREAL og VATN).

Avgjerande ramme: Samfunnets holdning og forståing av kva mat er og kva matproduksjon krev. Kva er folk villige til å betale for maten? Kva er politikarane villige til å støtte? Det er eitt svar: AUKA BEREDSKAP. Alt er basert på at bonden og landbruket gjer jobben sin, og bonden må ha mykje større ærbødighet for yrket.

Kommentar:

Engasjert Årsmøte med mange kommentarar.

Odd Østebø oppfordra NILF til å granska kor grensa går for buskapstorleik når det gjeld økonomi.

Årsmeldinga for 2013

Berge Kjell Opsal gjekk gjennom Årsmeldinga.

Kommentar:

Hallvard Veen saknar å få høgare pris for geiteprodukt og spør om me kan arrangere geitedagar. Han etterspør representant frå Geitenæringsa. RSG svara at Tine har fått invitasjon til Årsmøte.

Knut Arild Aamodt ville ha innspel til Jordbruksforhandlingane med å ta bort tilskot til såkalla tilskotsau. Livar Nedrebø var imot å ta bort det tilskotet.

Årsmeldinga vart godkjent.

Rekneskap for 2013

Rekneskapet vart gjennomgått av Alf Torstein Pettersen.

Kommentar:

Må kopiera opp på ark neste år, dette er for smått til å kunne lesa.

Sveinung Havrevoll sa at kåringsspengane for Suldal mangla i 2012, det er årsaken til dobbel avgift i 2013. Jan Helge Havsøe vil ha notepost i tillegg, elles veldig bra.

Rekneskapet vart godkjent.

Budsjett for 2014

Budsjett godkjent.

Ingen innkomne saker

Arbeidsplan for 2014

Torill Undheim gjekk gjennom arbeidsplanen for 2014.

Kommentar:

Jan Helge Havsøe ynskjer at RSG skal ha stand på minimum fem marknadsplasser for å verve medlemmer.
Elin Fuglestad ville ha kurs for unge bønder.

Kjell Helland sa at web sida til lokallaga er lite oppdatert, kan me ha kurs?
Hanne Elise Lindal ynskjer kurs for tillitsvalde.

Livar Nedrebø sa at friske føtter må vere på planen og vidareførast.

Hermund Lende meinat at me må ikkje påleggja styret meir arbeid.

Arbeidsplan godkjent.

Jæren Smalag v/Asbjørn Haga

Jæren Smalag er 100 år og Asbjørn Haga hadde ei fin framføring i ord og bilder om laget. Laget har 17 heiasjefar, 5 skiljeplasser og 25 hytter.

Festmiddagen fredag kveld

Vikedal og Imsland Sau og Geit var vertskap denne kvelden. Underhaldning av eit lokalt mannskor som kalla seg Olagutane.

Hermund Lende slutter nå som kåringsdommar etter mange år. Han vart takka for innsatsen og Per Johan Lyse overrekte blomster, diplom og velfortente fine ord.

2010435 Øystein er beste bukk. Det er Anna Olaug og Hallvard Veen som har ala den. Hallvard mottok pokal og blomar.

201240947 Melis er beste ver. Kari og Harald Melhus har ala den, og dei skal få pokal og blomar.

Laurdag 22. februar

Ordstyrar Sigmund Skjæveland starta dagen med orientering av lagslovane og oppfordra til å lesa desse på www.nsg.no. Årsmelding frå lokallaga med namn på styret skal sendast til RSG etter årsmøtet. Årsmeldinga til RSG gir oss inntekter, annonsørane er våre støttespelerar.

Slakteriets time

Slakteria hadde kvart sitt innlegg, der dei trakk fram viktige satsingar og prioriteringar for 2014. Det er konkurransen mellom slakteria, men dei er alle god støttespelar for sauensæringa.

Nortura v/Siri Kvam Haugland: Det var betre pris og høgare tilleggsytelser i 2013. Nortura set prisene to gonger i året, 30.mai og 30. november. Ull er nå med i kvantumstillegget. Nortura og Team Småfe ynskjer ikkje at vêrlam som vert slakta 10.november- 1.februar automatisk skal klassast som vêt. Me har auka bemanning på kundekontakt og ynskjer å få nye leverandørar.

Kommentar:

Geir Tofte: Klassing av vêrlam, me må høyra på klassifisørane som er einig i den nye modellen, dei kan ikkje alltid vita når det vert vêrsmak.

Knut Thunheim: Mange slakter vêrlam som har vore i bruk. Lund samlar rundt 1. mars og leverer dei til slakt då.

Georg Fredrik Ueland: Klassifisørane klarer aldri å kjenna lukt, det må i gryta for det kjennest.

Knut Arild Aamodt: Ein bonde tar aldri eit vêrlam i retur.

Prima v/Georg Fredrik Ueland: Prima skjærer 1/3 av all sau i Norge og legg vekt på samarbeid mellom slakteri og bonde. Gjennomsnittsvekta på lam er låg fordi me har låg snittvekt på dielam. Har fått gode tilbakemeldingar på lam under «Jæren Smak». Har endra kriterier frå puljetillegg til levert tonnasje.

Kommentar:

Hanne Elise Lindal: Det er ein ukultur med tidleg lemming og slakt av små lam. Det er ikkje slike lam næringa vil ha.

Per Johan Lyse: Kor stort området hentar Prima slakt og korleis er holdninga til henting når det ikkje er fulle lass.

Svar: Så lenge eg er i Prima så hentar me uansett, men bonden bør tenkja på kostnad ved inntransport. Samarbeid skaper god pris.

Fatland v/Hilde Håland

Fatland har hatt ein veldig god utvikling og har stabile slaktetal og stabile leverandører og det er kjekt. Har positiv salsutvikling og er heilt avhengig av å kjøpa råvarer av våre konkurrentar. Det vart opna for import av lam i oktober og det har aldri hendt før. Puljetillegg utgjer 15% av prisen til bonde.

Kommentar:

Livar Nedrebø: Samlingsplasser er negativt.

Svar: Bonden sitt ansvar at reglane til Mattilsynet vart fylgde.

Per Johan Lyse: Avlsmessig,- vert det vurdert linjeklypp?

Svar: Ikkje aktuelt nå.

Val

Valet vart innleia av leiar i valnemnda, Trygve E. Ravndal.

Møteleiar Sigmund Skjæveland leia valet. Det vart talt opp 55 personer med stemmerett.



Foto: Torill Undheim

Resultat frå valet:

- Leiar for eitt år: Magne Jakob Bjørheim**, 54 stemmer, 1 blank
Nestleiar for 2 år: Torill Undheim, 54 stemmer, 1 blank
Styremedlem for 2 år: Berge Kjell Opsal, 46 stemmer, 7 blanke
1.vara til styret: Bjarne Østerhus, Ryfylke. Valt for 1 år
2. vara til styret: Kjell Åge Torsen, Nord Jæren. Valt for 1 år
3.vara til styret: Ane Waage Haakull, Nord Rogaland. Valt for 1 år

Val av revisor: Egil Svela med Andre Kjørmo som vara. Begge vart valt for 2 år.

Møteleiar til årsmøte 2015: Sigmund Skjæveland

Godtgjersle til tillitsvalde

Forslag til endring av godtgjersle til Nestleiar. Vart vedtatt av årsmøtet med 46 stemmer, 6 stemte mot.

Godtgjersle vert då:

Leiar: 30 000 kr

Nestleiar: 15 000 kr

Andre styremedlemmer: 6000kr

1.vara: 6000 kr

Leiar i avlsutvalet: 6000 kr

Andre tillitsvalde: 700 kr/dag

Ny valnemnd.

Valde på Årsmøtet i 2013:

Nord-Rogaland: Geir Tofte. Vara: Arne Frøystad

Dalane: Knut Arild Aamodt. Vara: Kåre Vaule

Valde på Årsmøtet i 2014:

Sør-Jæren: Bernt S. Undheim. Vara: Bjarte Vigre

Nord-Jæren: Finn Arrestad. Vara: Olav T. Bø

Ryfylke: Tor Egil Årtun. Vara: Askild Eggebø

NSG v/Ove Holmås

Ove Holmås fortalte om NSG som organisasjon, om utmarksbeite og beitelaga. Håper å kunne behalda beitelaga som foreining.

«Ei dagbok for mitt hjarta»

Film om Erik Stålevik, der me fekk sjå korleis kvardagen er som sauebonde.

Avslutning

Magne Jakob Bjørheim takka for tilliten og ber lokallaga koma med innspel til RSG om stad til årsmøte i 2015.

Stor takk til Sigmund Skjæveland for godt gjennomført årsmøte

Norulf Omdal

Sigmund Skjæveland

Ådne Overland

Rogaland Gjeterhundlag Årsmelding 2014

Medlemmer og styre

Rogaland Gjeterhundlag hadde ved årsskiftet 118 betalende medlemmer.

Styret i laget har i 2014 hatt følgende sammensetning:

Leder: Kjell Helland
 Nestleder: Jacob Vetrhus
 Kasserer: Jan Tore Brattebø
 Sekretær: Jane Espvold
 Styremedlem: Hartvig Johnsen
 Varamann 1: Erlend Kvinnnesland
 Varamann 2: Sven Kverneland
 Varamann 3: Sverre Nordbø

Styret har hatt 3 styremøter i 2014 og elles hatt kontakt med mail og telefon.

Nye førere med godkjent gjeterhundprøve

Rogaland har fått 11 nye førere med godkjent gjeterhundprøve i 2014.

| | | |
|-----------|------------------------------|-------------------------------|
| Disse er: | Jarle Nesse Nessie 80p | Jan Kenneth Matland Embla 65p |
| | Nils Kjetil Nessa Buck 86p | Odd Helge Rosså Thinka 66p |
| | Arnt Erik Andersen Barny 66p | Per Svela Prins 79p |
| | Tor Ivar Gundersen Dixi 60p | Olav Nygård Ben 70p |
| | Magne Svantevoll Maxi 90p | Helene Ravndal Lexi 81p |
| | Åshild Vetrhus Teo 65p | Rasmus Bø Ronja 68p |

Nye gjeterhunder

68 nye hunder i Rogaland har oppnådd kravene til gjeterhundprøve (60 poeng i kl.1) i løpet av året.

Gjeterhundprøver

Det har vært stor prøveaktivitet i Rogaland i 2014. I alt har det vært avviklet 26 gjeterhundprøver fordelt på følgende klasser:

| | |
|----------------------------|------------------------------|
| Kl. 1: | 10 prøver |
| Kl. 2: | 5 prøver |
| Kl. 3 m/deling: | 5 prøver |
| Kl. 3 m/deling og singling | 1 prøve (Finale FM) |
| Kl. 3 m/dobbelhenting: | 1 prøve (Finale Fatland cup) |
| Norges-serien, Kl.3 | 4 prøver |

I alt har 442 hunder startet i prøve i Rogaland i 2014. Dette seier litt om det store dugnadsarbeidet som er lagt ned.

Rogaland Gjeterhundlag retter stor takk til alle som har deltatt.

Gjeterhundkurs

Det har også dette året vært arrangert flere gjeterhundkurs i fylket, både for nybegynnere og andre.

Jan Tore har hatt kurs i Bjerkeim 12 deltagere 8 kvelder.

I Hjelmeland har Kjell Helland hatt kurs både på våren og på høsten.

Arvid Årdal, Jarl Nordvarhaug og Tore Mattingsdal har i sommer hatt kurs hos Martin Siveland over 8 kvelder, med til sammen 20 deltagere.

Jarl Nordvarhaug har hatt kurs i Forsand fra slutten av juni til september 6-7 deltagere.

I Vikedal har Jane og Olga Espenvoll hatt 2 helgekurs gjennom vinteren.

Har også hatt fellestreninger.

Kjersti Eikemo har hatt kurs over 3 dager på Ørvabø og Hebnes 7 deltagere.

Organisert trening

I Suldal har det vært organisert trening hver torsdag hele sesongen.

Kurt Kristensen har fellestrenings hver lørdag kl 10 vinter/vår 2014/15

I Hå har det vært organisert trening hver uke fra juni til mars. Treningssteder og -sauer har gått på omgang, og oppmøtet har vært bra.

NM-deltakelse

NM i bruk av gjeterhund i 2014 ble arrangert i Ørsta 10-12. oktober. De innledende rundene gjekk i klasse 3 m/deling og singling, og i finalen var det dobbelhenting med sortering. I alt 12 ekvipasjer fra Rogaland deltok i årets NM.

Jan Tore og Bill kvalifiserte seg til finalen og endte til sist på en 11. plass.



Foto: Inghild Sundsto Myklebust

Norgesserien

Også i 2014 har ekvipasjene fra Rogaland gjort seg bemerket i Norgesserien. Serien bestod av 6 prøver, der de fire beste telte i sammendraget. De 35 beste ekvipasjene gikk videre til finalen, som i år ble arrangert i Eiker 1-2 november. Blant de 35 var 8 ekvipasjer fra Rogaland.

I Norgesserien sammenlagt ble Jane Espelvoll og Pia beste rogalandsekvipasje med 6. plass.

Fylkesmesterskapet

Fylkesmesterskapet ble arrangert i Vindafjord 4.oktober med Pim Wisscher fra Nederland som dommer. I alt 34 ekvipasjer stilte til start i mesterskapet, som ble arrangert i klasse 3 med deling i innledende og avsluttet med finale med deling og singling.

Fylkesmester ble Sverre Kvinnnesland med Heather nr2 Jan Tore Brattebø med Bill nr3 Jane Espelvoll med Iris.

Beste unghund Bill til Jan Tore.

Haugalandscup

I 2014 ble Haugalandscupen arrangert i tre omganger, der poengene fra de to beste tevlingane telte sammenlagt. De beste ekvipasjene ble:

Klasse 1:

1. Lars Grønnstad med Rikki
2. Svanhild Markhus med Bekka
3. Erlend Kvinnnesland med Zac

Klasse 2:

1. Leif Tveit med Jeff
2. Camilla Espelvoll med Jill
3. Kjersti Eikemo med Troja

Klasse 3:

1. Jane Espelvoll med Pia
2. Erlend Kvinnnesland med Sheep
3. Jane Espelvoll med Iris

Fatland cup

Fatland cup ble arrangert med to innledende tevlingar, hvorav de 8 beste fra hver tevling gikk videre til finale med dobbelhenting.

Vinner av cupen ble Arvid Årdal med Winther Nr2 Jan Tore Brattebø med Moss nr3 Kjetil Vasstveit med Lyda.

Premien for beste nye finaledeltaker i cupen gikk til Glen Nodland.

Stor takk til Fatland A/S som har sponset premier med 20.000 kroner.

Takk for støtten

Takk til alle lokallag og personar som har deltatt på dugnad ved tevlinger, kurs og fellestreninger. En særlig takk til Fatland A/S for fine premier til Fatland cup.

*For Rogaland Gjetarbundlag
Kjell Helland*

Referat - Leiarmøte i Rogaland Sau og Geit

Bryne Kro & Hotell, Bryne 10. og 11. oktober 2014

Leiar i Klepp Sau og Geit, Einar Svela opna møtet og gav ordet til Ordføraren i Klepp

Ordfører i Klepp, Ane Mari Braut Nese, takka for invitasjonen. Ho fortalte om Klepp Kommune som har 18600 innbyggjarar, mange av dei er unge, ein kommune i vekst. Nedgang av bønder men større bruk og auka matproduksjon. Ei fin orientering om kommunen og informasjon om Jærrådet.

Opprop v/Berge Kjell Opsal

Gledelig at alle vereringane var representert. Det var 8 lokallag som ikkje møtte, -Forsand, Jøsenfjorden, Kvitsøy, Sandeid, Sokndal og Heskestad, Sola, Ølen og Årdal.

Leiarens tale v/ Magne Jakob Bjørheim

- Det er underdekning av lammekjøtt, alle må produsere meir. Det har vore mykje snø i høgheiane, gode beiter og resultatet er rekordstore lam. Me har eit prosjekt med Innovasjon Norge, Fylkesmannen og Fylkeskommunen for å få meir sau i heia. Stor takk til dei for støtte og godt samarbeid. Det har vore ein del lyng/skogbrannar som kanskje kunne vore unngått dersom det hadde vore meir beitedyr. Når det gjeld rovdyrtap, gi beskjed til rovvilktkontakt i ditt området
- RSG har 50 000 kr til revepremie som fordeles til lokallaga. Meld frå til Alf Torstein innan 1.desember
- Det er nå god kontroll på fotråte, prosjektet er slutt og Mattilsynet overtar frå 2015
- Fjelddagane i Stjørdal var ein fin tur, og me håper på rekruttering. Takk til Olaug og Leif for godt opplegg og sponsarane for støtte.
- Rogaland er best på medlemsverving, det må me halda fram med
- RSG fekk innspel på årsmøtet om å ha stand 5 stader,- då må lokallaga stilla og invitera oss med
- Saukontrollen er blitt mykje betre, nå ventar me på Appén for mobiltelefon og nettbbrett
- RSG vil ha innspel frå lokallaga til Jordbruksforhandlingane
- Me bør få meir midlar til å driva heiane for å få ungdommene med

Innspel /spørsmål frå salen:

Dokumentasjon av rovdyrtap,- kva med viltkamera? Magne Jakob undersøkjer

Kva må dokumenterast for å få erstatning? Svar: Meld frå til rovvilktkontakt

RSG må involvere seg i forslaget om grense for å bli momsregistrert frå 50 000-150 000 kr

Økonomi i saueholdet, nye tilskotsordninger v/Svein Olav Tengesdal

Svein Olav Tengesdal innleia med at det er veldig lurt med prosjekt! «Auka produksjon på sau i Rogaland» skapte engasjement men klarte ikkje auka sau som forventa. Svein Olav hadde eit engasjerande og godt innlegg der det kom fram korleis inntekt/utgift har endra seg frå 2007-2015. Les presentasjonen på www.nsg.no

Godstoff AS, Norsk ull ei flott råvare v/Carina Sandmark Øvestad

Carina Sandmark Øvestad takka for å bli invitert til å profilere seg, og ho ville ha innspel for å

lære meir om ull. Ho hadde slutta i sin tidlegare jobb for nå å jobbe med Norsk ull. Det er strikkebølgje i landet nå, Norsk ull er god, den er slitesterk, har god spenst, overlegen glans og slitestyrke og har lang levetid. Det er det norske klima som er årsaken til dette. Carina selger på nettbutikken www.nettkatalogen.no/firmainfo/godstoff

Lokallaga sin time

Lokallaga var engasjert og kom med spørsmål og gode innspill, som RSG vil jobba med:

- NM i saueklypping i Bjerkreim neste år, RSG må stilla
- Bjerkreim skal ha treff for unge bønder 29.oktober
- Ynskje om å ha leiarmøte utanom haustferie. *Svar: Årsak er kjøreplanen til NSG.*
Er det økonomien i smålaga som er årsak til at dei ikkje møter
- Ullinnsamling er viktig for økonomien
- Sauabingo gir god inntekt
- Ynskje om kurs, til døme: Web, Faglege studieringer, Sauekontrollen
- Kåring krev medlemskap i Sau og Geit. *Svar: Det er Sau og Geit som er arrangør av kåring*
- RSG må besøke lokallag som ikkje møter på leiarmøte/årsmøte
- Problem med mail, ynskjer å sende SMS
- Tilgang til NSG sine opplysning om verene i ringane
- Ynskje om å vere saman med vereringane denne timen neste år
- Leiting etter sau i tome heiområdet. *Svar: Søknad om støtte sendes til Bjarne Østerhus.
Prov og å få dialog med jegerane*
- Radiobjøller, veldig bra, har skapt interesse, arbeid med å få ned prisen
- Ny sauebonde/medlem,- har me ein Mentortjeneste?
- Ledig plass for sau i Vest-Agder? *Svar: Vest-Agder er glad for sau som kjem og beiter*

Fellesmiddag

Under middagen vart pensjonert veterinær professor Martha Ulvund hedra for sitt arbeid med småfe.(Omtale av dette vil koma i Årsmelding)

Kåring 2014 v/Per Johan Lyse

Kåringansvarleg, Per Johan Lyse informerte litt frå sesongen. Dommerane hadde kurs på Særheim før kåringane, der dei dømde texel for å bli samkjørt. Det skulle vore andre rase også, men det vart dessverre ikkje. Oddbjørn Laksesvela og Alf Torstein Pettersen er ny dommar dette året. Det er blitt fleire kåringssjå som skaper miljø og trivsel og det positivt

Levande lynghei v/Magnus Søyland

Magnus Søyland driv gard på Søyland i Gjesdal saman med kona Anne Karin, som driv Søya Gard. Produksjon er mjolk og sau. Magnus ville gjødsla opp beite, tok kontakt med Fylkesmannen, viste bilete om planane, og det vart til sist positivt. Prosjekt med politi og brannvesen for å brenna og rydda, og det er beiting og vegar som begrensar brann. Magnus hadde eitt engasjerande og godt innlegg som ligg på www.nsg.no

Gründer, direktør i E-Plug, Thomas Bergan Johansen

Thomas Bergan Johansen fortalte om veien til å bli gründer av E-Plug. Han sa opp sin godt betalte jobb i Statoil, solgte hus og hytte, investerte alt og greip sjansen og mulegheita til å skape noko. Den som ikkje tør å satse og å feile får heller ikkje gjort noko. Det er kun det fysiske og moder jord som kan stoppe deg. Viktige punkter var:

- Fokus, stå på vilje, motivere kvarandre
- Oppsøke utfordringen
- Skaperglede

SKAL BLI BEST! Målet er nådd og E-plug er ein realitet. Inspirerande å høyra på Thomas

Lunsj og heimreis

Foto: Asbjørn Haga



Zetor  **SAME**  **Lamborghini**
TRAKTORAR



Redskaper for jord- og skogbruk

STIHL

Motorsager
Ryddesager
Høgtrykksvaskarar

*Undersøk våre prisar og få
eit «skikkeleg» tilbod*



TRAKTOR & MASKIN A/S
5576 ØVRE VATS
Tlf. 52 76 58 61 / 52 76 59 31
www.traktor-maskin.no

D A L A N E



INNKJØPSLAG BA

Pb. 511 - 4376 Helleland, tlf. 51 49 71 97

LOKALLAGSLEDERE 2014

| Sau og Geit Lokallag | Lefjar | Telefon Adresse | Lagets e-post |
|----------------------|---------------------|-----------------------------|--|
| Bjerkreim | Halvard Veen | 99237481 Veen | 4389 Vikesa bjerkreim.lokallag@saugegit.no |
| Bokn | Geir Aksdal | 90954910, Vågavegen 74 | 5561 Bokn geiak@online.no |
| Eigersund | Jan Helge Havarso | 97191459 Puntervold | 4370 Egersund eigersund.lokallag@saugegit.no |
| Finnøy | Gaute Hallesland | 99490548 | 4160 Finnøy finnøy.lokallag@saugegit.no |
| Forsand | Roar Larsen | 40008753 Helle | 4110 Forsand roar@strandhuen.no |
| Gjesdal | Erik Ravndal | 90092233, Hauganorkvegen 59 | 4330 Ålgård er-nu@online.no |
| Halsnøy | Sven Halsne | 48149321 | 4182 Skarveit svenhals@online.no |
| Helleland | Harald Sleveland | 48199374 Slelevandsvn.88 | 4370 Egersund ann.sterveland@hotmail.com |
| Hjelmeland | Oystein Bjelland | 99256458 Randøy | 4130 Hjelmeland hjelmeland.lokallag@saugegit.no |
| Karmøy | Dagfinn Knutson | 90790639 | daffy73@live.no |
| Jøsenfjord | Odd Gunnar Hauge | 98283018 Hauge | 4134 Jøsenfjorden helena.hauge@gmail.com |
| Klepp | Einar Svela | 94862566, Undheimsvegen 84 | 4342 Urdheim einur.svela@rogsfk.no |
| Kvitøy | Henrik Håland | 91343194 | 4180 Kvitsøy kvitsoy.lokallag@saugegit.no |
| Lund | Andre Kjormo | 95855580 Knodlen | 4462 Hovsberad andr-kj@frisurf.no |
| Nedstrand | Magnar Helgeland | 93648911 Maurland | 5560 Nedstrand naerba.lokallag@saugegit.no |
| Nærø | Bjarte Vigre | 95938202 Vigre 34 | 4365 Nærø rennesoy-mosetroy.lokallag@saugegit.no |
| Rennesøy og Mosterøy | Kjell Åge Torsen | 97512814 Østhusvikv.22 | 4150 Rennesøy sandeid@windafjord.kommune.no |
| Sandeid | Harald Hustoft | 90965217 | 5585 Sandeid olav.skiestedstrand@windafjord.kommune.no |
| Sandnes | Sian Espedal | 97958151 Chr.Krohgsgt 36 | 4307 Sandnes sian.espedal@norrtura.no |
| Sauda | Dagfinn Birkeland | 91383059 Mosbakka | 4208 Saudasjøen sauda.lokallag@saugegit.no |
| Skjold | Hanne Lundal | 93088345 | 5574 Skjold hamne.lundal@e-mail.com |
| Skåre | Harald Pedersen | 98253911 Slåttavegen 24 | 5514 Haugesund skare.lokallag@saugegit.no |
| Sokndal og Heskestad | Gunnar Vatland | 95734929 Vatland | 4380 Hauge i.Dalane sokndal.heskstad.lokallag@saugegit.no |
| Sola | Kristian Helleberg | 91734945 Varehiev. 193 | 4054 Tjelta christian@helleberg.org |
| Strand | Knut Olav Voster | 41686296, Ryfylkevegen 2585 | 4120 Tau strand.lokallag@saugegit.no |
| Suddal | Sveinung Havrevoll | 52794577 | 4237 Suldalen suharev@gmail.no |
| Sør-Jæren | Hanne- Elise Lindal | 41567044 Lindal 71 | 4365 Nærø sor-jæren.lokallag@saugegit.no |
| Time | Livar Nedrebo | 91625383, Hoylandsvegen 156 | 4347 Lye time.lokallag@saugegit.no |
| Tysvær | Inge Lundervold | 92298914 | Aksdal linderv@online.no |
| Vats | Magnus Froland | 90507552 | 5574 Skjold fryland.magnus@gmail.com |
| Vikedal og Imsland | Berge Kjell Opsal | 47646846 Opsal | 5583 Vikedal nikedal-imland.lokallag@saugegit.no |
| Ølen | Cecilie Jønnesen | 94276775, Nygårdsvegen 29 | 5584 Bjaa cicil224@hotmail.no |
| Ardal | Karstein Sie | 98245534 Sædberg | 4137 Ardal i Ryfylke ardal.rl.lokallag@saugegit.no |

Fjøssystemers Appetittfôrkasse

– en revolusjon av Islandshekken

Fjøssystemers Appetittfôrkasse med lammesikker front
er i kombinasjon med vår kraftfôrutasjon smart fôring!

Kraftfôrutasjonen har automatisk opptrapping og du kan følge fôringen på nett.



Fjøssystemers Appetittfôrkasse med lammesikker front

Egenutviklet fôrkasse til sau for rasjonell tildeling av grovfôr etter appetitt.

- Har 20 eteplasser med lammesikker front
- Fôrkassa er enkel i bruk og krever ingen regulering



www.fjossystemer.no

FJØSSYSTEMER
Bonden og dyrenes førstevalg

Øst
2634 Fåvang
Tlf. 61 28 35 00
ost@fjossystemer.no

Sør
3178 Våle
Tlf. 33 30 69 61
sor@fjossystemer.no

Vest
4365 Nærø
Tlf. 51 43 39 60
vest@fjossystemer.no

Nordvest
6770 Nordfjordeid
Tlf. 57 86 25 05
nordvest@fjossystemer.no

Midt
7473 Trondheim
Tlf. 72 89 41 00
midt@fjossystemer.no

Bygg
2634 Fåvang
Tlf. 61 28 35 00
bygg@fjossystemer.no



REIME AGRI AS

ALT FOR SAUEN



PLANLEgger DU OMBYGGING ELLER NYBYGG FOR SAU?

Våre løsninger beviser hver dag i norske fjøs å være til beste for dyr og røkter. Samspillet mellom vår appetittføringskasse og vårt kraftførerautomat gir flere målbare gevinstar:

- » Opp mot 20 % bedre arealutnyttelse
- » Megnet lettstelt fjøs i innføringssperioden
- » Rølig fjøsnålja
- » Oversiktlig og åpen løsning
- » Kontroll med individet
- » Sparet kraftførerkostnader
- » Jevn tilvekst
- » Individuell føring i storgruppe
- » Tiltrekktagt for enkelt håndtering av dyr

Årdal Landbruk
4137 Årdal i Ryfylke
Tlf. 51 75 26 40

Bjørn Jensen
Tlf. 913 49 736 bjorn.jensen@ardal-landbruk.no



Kraftførstasjoner til sau

- » Individuell føring etter ytelse og hold
- » Jen for tildeiling hele døgnet
- » Kontroll med dyrenes kraftførinnatak
- » Megnet arbeidsbesparende
- » Kontrollert opp-og nedføring rundt lamming

Lammeautomat

- Megnet arbeidsbesparende automatisk driftkes-**
- stasjon. Trenger kun vann og strøm.**
- » Pulverholder: ca 35 kg (1 sek)
- » Varmekapasitet: 3,2 kW (230V)
- » Blædekapasitet: 2,5-3 liter per minutt
- » Smukker: Maks 8 smukker
- » Antall individuer: 10 til 20 per smukk
- » Vaskeprogram: Halvautomatisk (50° vanntemp.)



www.a-k.no

Bjerkreimsmarken 2015

25.-27. september

I år med NM i Saueklypping og ullhandtering



Vi har det meste - rimelegare enn dei fleste

Klippekrakk



Klippeutstyr



Stort utval av hengemaskiner,
håndklippe-
maskiner, knivar
og kammar m.m.

Framfallssele



Framfallsselen
med mange
fordeler.

Drikkeutstyr for sjølvmontering



Blå røy
- den store
slageren.



Lammebarar



- med 5 eller 10
smokkar mon-
terte opp.
Størrelse 20 til
65 liter.

Råmjølkserstatning



Reddar tusen-
vis av lam.



Halsreimar - Grimer - Kjetting

Stort
utval!



a
s
Nessemaskin

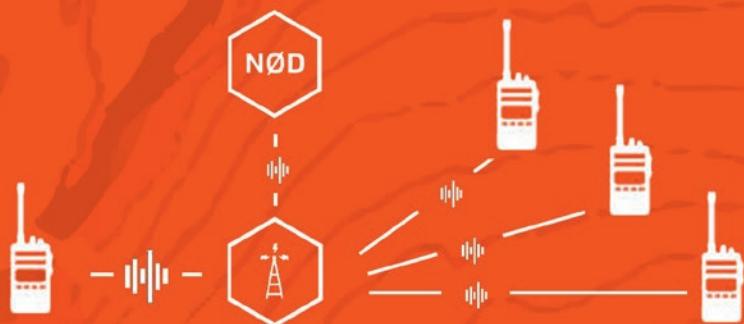
Nessane, 6899 Balestrand, Tlf. 57 69 48 00

www.nessemaskin.no

Be om gratis katalog eller sjá vår nettbutikk

Vi har alt du treng for montering av drikke-
utstyr til husdyr. Mange modellar drikkekar,
stål- og plastrøyr, røyrdeler m.m.

SRadioen - VHF-sambandet med god dekning og sikkerhet!



Dyresankere og andre som ferdes/arbeider i utmark vet at flere områder i norsk natur ikke dekkes av tradisjonelt mobilsamband. SRadioen gir deg god kommunikasjon via et nett av basestasjoner og sikkerhet via tilknyttede vaktcentraler. Et effektivt VHF-samband der alle hører alle!

Kontakt oss for nærmere informasjon om sambandet!



SRADIOEN

VHF-SAMBAND FOR AKTIVE BRUKERE I NORSK NATUR

www.sradioen.no post@sradioen.no tlf: 22 05 47 05

KVALITET PÅ HJUL



MF 5600-serien

- Leveres med 3 og 4 syl. motor fra 85 til 130hk
- Dyna 4 girkasse på 3 syl.; på 4. syl kan også Dyna 6 leveres
- Frisikt og topp moderne førerhus med lavt støynivå
- Nærmest ubegrenset utstyrsnivå
- Spreke og drivstoffgjerrige motorer



FENDT 200-SERIEN

- 100% trinnløs Vario
- Egenvekt fra 3750 kg
- Totalhøyde fra 248 cm
- Min. svingradius 398 cm
- 3 syl. Agco Power motor, fra 75 til 115hk

FENDT

Eiksenteret Haugesund

Frakkagjerdv. 100

Tlf: 52 75 44 44

www.eiksenteret.no

Eiksenteret Klepp

Rognenv. 2

Tlf: 51 78 83 80

**EIK
SENTERET**
– et hakk proffere



Sweetlics mineraler



Mineraler til sau, storfe og hest. Etter veldig gode tilbakemeldinger er vi glade for å kunne tilby flere varianter av mineral- og vitamintilskudd. Fra Inform Nutrition i Irland har vi et bredt spekter av tilskudd. Kom innom for en gjennomgang av mulighetene som finnes.



Sprayfo lam

Melke-
ingredienser
frå TINE LAMMEGODT

Spesial melkeerstatning for lam og kje med ett godt rykte i hele Norge. Leveres også i egne utgaver for kalv og smågris. Også disse er produsert med myse fra Tine. Sprayfo er homogenisert og spraytørket. Dette gir mikro energipartikler som er kapslet i protein. Protein og fetsamsammensetningen som i helmelk. En meget lettfordøylig melkeerstatning med lang holdbarhet (12 mnd). Lett å løse opp. Oppløst er den stabil i 24 timer. Ingen fettableiring i spenn eller automater. Det ideelle produktet for oppføring av lam og kje.



Kraftfôr-automat

Kraftfôrautomater
Leveres i målene:
120 cm. og 250
cm. Med 12 eller
24 eteåpninger.



Adopsjonsgrinder



Lac-Tek - prisgunstig
automat til lam og kje

Bryne Landbrukservice as er rustet til lammesesongen med ett bredt utvalg av grinder, porter, krybber, kraftforautomater, melkeautomater, smokker og selvfølgelig melke-erstatning og mineraler.

Vi mener å ha det bredeste utvalg av rekviseita spesielt til saueprodusentene.

Kom innom for gode tilbud.

Vi har også lørdagsåpent fra 09.00- 13.00.



Bryne Landbrukservice as
Hålandsveien 31- Håland Vest, Bryne

Telefon 51 77 07 00

www.bls-as.no

e-post:geir@bls-as.no

Gullsøya

Vårt eget utvalg av
grinder, porter, fronter
og førautomater for sau.



Fôringfront

Justerbar eteåpning. 6 stk gir en rundballehek. Kan også nytties i andre anledninger.
Leveres i målene:
120 cm og 250 cm



Sauegrinder

Galvanisert stål med 22mm
horisontale rør.

Leveres i målene:
120cm – 150cm – 190cm –
230cm

Sauegrind med port:

Leveres i målene:
190cm – 230cm

Sauport:

Port med ramme, hengsle og
portlås. Leveres i målene:
80cm – 120cm – 150cm



Lettgrinder

Lettgrinder med 7,5 x 7,5 cm.
nett. Leveres i målene:
100 cm. – 140 cm. –
200 cm. – 300 cm.



Hjelmeland Sparebank

ryfylkebanken

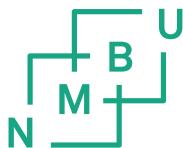
Me satser på landbruk

Tlf. 51 75 44 00

www.hjelmeland-sparebank.no

Telebank: 815 48 400 SMS-bank: 26120

post@hjelmeland-sparebank.no



Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)
Seksjon for småforskning og husdyrhelse,
Kyrkjevegen 332-334, Høyland, Sandnes

- Forsker på sykdommer og helse på småfe.
- Tilbyr blodprøver og forskjellige undersøkelser i flokken i samråd med lokale veterinærer.
- Undersøker sjuke eller døde småfe, etter henvisning fra lokal veterinær.
- Har undervisning av veterinærstudenter i 8. -11. semester.
- Gratis undersøkelser i undervisningsperioden på våren (se detaljer i dagspressen).



NMBU HØYLAND, 51 60 35 10
postsandnes@nmbu.no

Lammesesongen 2014



I 2014 har det skjedd mye, men det mest overraskende for mange var nok Nortura sitt oppkjøp av Prima Slakt og 49 % av Norpri. Dette synes nok mange er skummelt for konkurransen og prisene til bonden. Det som er viktig angående prisene er ikke konkurransen, men at vi hele veien tenker hvordan vi kan gjøre ting bedre. Konkurransen er med på at bedriftene hele veien må ha fokus på å bli bedre.

Prima Jæren består

Jeg med flere tenker hele veien på hva vi kan gjøre for at bonden skal sitte igjen med mer, dette er Jæren Smak et eksempel på. Med Jæren Smak kan vi gi bonden mye bedre betalt. Og en viktig ting Prima Jæren forsvinner ikke. Vi skal gjøre det vi har gjort de 5 siste årene på lam og det er å presse prisene opp.

Jæren Smak lam suksessen

I 2014 solgte vi alt vi fikk inn av Jæren Smak lam (ca. 4500) og vi kunne solgt mye mer. Med dette konseptet tilførte vi våres sauebønder 630 000 kr ekstra (4500x20 kg= 90 000kg x 7kr=630 000kr). Jeg håper at flere velger Prima neste år, så vi kan dekke etterspørselen av Jæren Smak lam bedre. I år fikk bonden 7 kr kiloen ekstra for Jæren Smak, dette er lam som er mellom 18-23 kg, 2+, -3 og 3 i fett og R eller bedre i klasse.

Dielam 2014

Dielammene gikk også veldig bra i 2014. vi hadde litt for mye, men vi fant en god løsning på dette. Så gjør dere klare til å ta godt vare på ekstra lammene og lever de inn som dielam. Her tror jeg nok at det blir ganske likt opplegg i 2015.

Status på mengder 2014

I 2014 slaktet Prima ca. 20 000 sau/lam og av disse har vi solgt ca. 4500 Jæren Smak lam og ca. 1800 dielam. 2014 skar vi ca. 180 000 lam og 40 000 sauer, det meste av dette var solgt lenge før det ble skåret.

Jeg vil takke for et veldig bra samarbeid i 2014 og håper dette blir like bra i 2015(-: Hvis det er noen som har spørsmål, er det bare å ringe 92619181.

Så vil jeg ønske alle et godt nytt år litt på etterskudd.

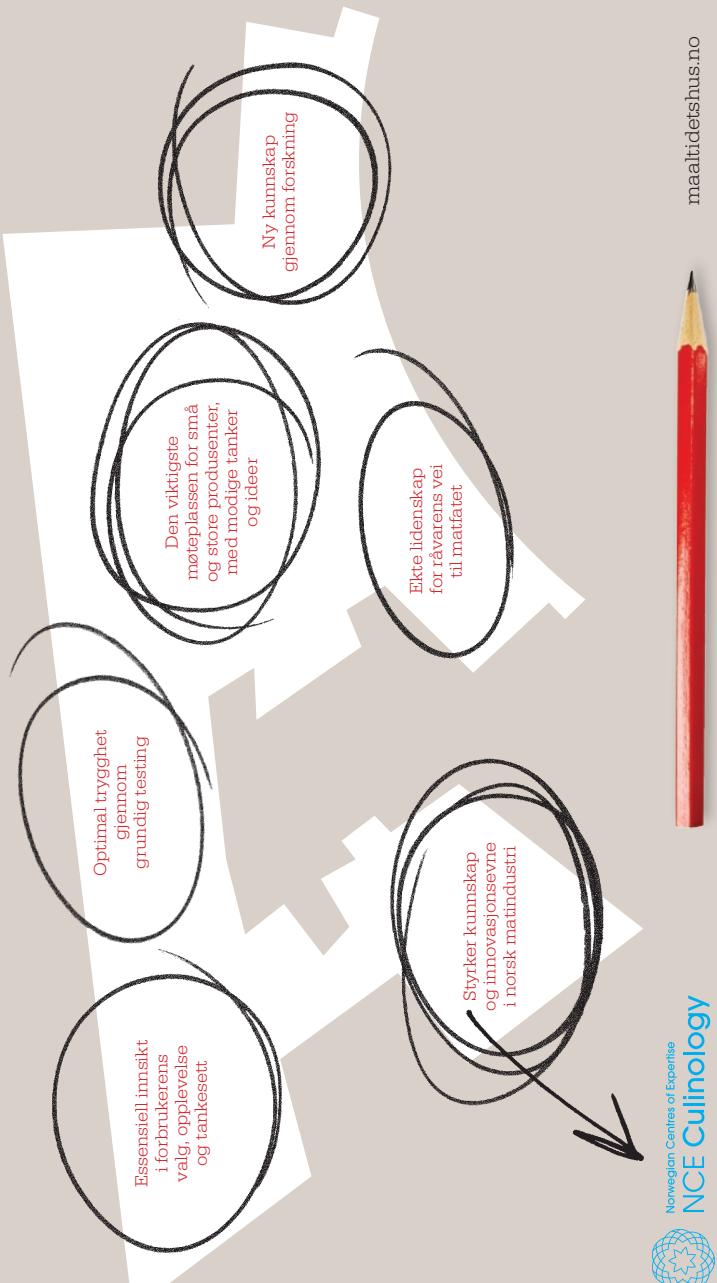
Hilsen Georg-Fredrik Ueland



MÅLTIDETS HUS

Verdiskaping, kunnskap og innovasjon.
Fra råvareproduksjon til kvalitetsprodukter tilgjengelige for folk flest.

Aldente



Fra kaos til kontroll og kunnskap – status og tilbakeblikk ved avslutning av prosjekt Friske føtter

Prosjekt *Friske føtter* er nå nedlagt, men det vil fortsatt være aktivitet for å ivareta det som er oppnådd og for å nå målet om å utrydde ondarta fotråde. Etter 6 år med bekjempelse og stort trykk på forskning er det grunn til å se lyst på situasjonen.

Rogaland er det fylket i Norge som har vært hardest rammet av ondarta fotråde. Situasjonen våren og sommeren 2008 gjorde at Norsk Sau og Geit etter bl.a. lokalt initiativ fra Rogaland satte i gang en omfattende kartlegging i tett samarbeid med Animalia, Helsetjeneste for sau. I Snu sauene ble over 4000 besetninger undersøkt i løpet av noen høst- og vintermåneder i 2008-2009.

Fra kaos til kontroll

Da prosjekt *Friske føtter* ble iverksatt som en videreføring av Snu sauene var situasjonen at rundt 500 besetninger var båndlagt pga. funn av fotråtebakterien *Dichelobacter nodosus*. Det fantes ikke erfaringer fra Norge som ga grunnlag for å skille på type fotråtebakterier, ei fantes det diagnostiske metoder. Situasjonen var kaotisk og svært krevende, med et uuttømmelig behov for kunnskap og kommunikasjon. Definisjonen på sjukdommen fotråte har blitt endret underveis, fra fotråte til alvorlig fotråte basert på kliniske funn og dagens definisjon som er ondarta fotråte ved påvisning av hissige varianter av bakterien.

Ved slutten av prosjektpérioden er situasjonen at 120 besetninger i Rogaland og Aust-Agder har sanert pga ondarta fotråte. I tillegg har over 10 besetninger sanert pga den ikke-hissige varianten, før vi hadde kunnskap og metoder til å skille mellom varianter. Alle besetninger har fått opphevet sine restriksjoner, med unntak av en besetning i Aust-Agder som fortsatt er i sanering. Over 60 flokker er slaktet. Valle og Rennesøy har vært spesielt hardt rammet, men forekomst på over 50% i noen områder. Det har blitt gjennomført over 6 200 undersøkelser av saueflokker, derav er noen undersøkt opptil 4 ganger. Det er foretatt kontroll på slakterier gjennom flere år og totalt er rundt 175 000 sauere og lam undersøkt.



Før man kunne sette i gang kartlegging av fotråte i 2008 var det nødvendig å kurse et 60-talls klauvinspektører som fikk i oppdrag å undersøke 250 000 sauere. Foto: Lisbeth Hektoen, Animalia

De første registrerte tilfellene i Aust-Agder i 2013 ble avdekket på slakteri, noe som har hatt stor betydning for muligheten til å utrydde fotråte. I ettertid er

Kunnskapsløftet

I 2009 ble det også igangsatt et forskningsprosjekt som har hatt tett samarbeid med *Friske føtter*. Det har ført til ny kunnskap og nye metoder som har vært essensielle for bekjempelsen av fotråte. Analyser av fotråtebakterier fra Norge og andre land har vist et tydelig genetisk skille mellom hissige (virulente) og ikke-hissige (lavvirulente) på tvers av land. Dette har igjen gitt grunnlag for å utvikle en mye mer følsom test som også er langt raskere, med svar etter ca. ei uke, mot tidligere 4-6 uker. Denne testen ble tatt i bruk i 2013. Videre analyser har også vist at de hissige

variantene av fotråebakteriene er relativt nye i Norge og sannsynligvis har kommet hit fra Danmark via import av levende sau.

Epidemiologiske undersøkelser har bekrefet mistanken om at naboer til smitta besetninger er særlig utsatt for risiko både pga nærhet og gjennom hoppende sauер og dårlige gjerde. Ved hjelp av modelleringer er det sannsynliggjort at rundt 60% av norske besetninger kunne blitt smitta av ondarta fotråte i løpet av en 20-årsperiode dersom det ikke hadde blitt satt i gang et bekjempelsesarbeid. Det er gjennom forskningsprosjektet også vist at smitte kan overføres mellom sau og storfe, noe som har ført til strengere tiltak ovenfor storfe i smitta flokker.

Velferd er viktigst, men penger er ikke uviktig
 Den viktigste årsaken til å bekjempe fotråte er helt klart hensynet til velferden. Det er hevet over enhver tvil at fotråte ville fått alvorlige konsekvenser for velferden til norske sauere om det hadde fått spredt seg. Britiske sauebønder rangerer fotråte som en av de største velferdsutfordringer de har, dessverre basert på årelang erfaring da sjukdommen er svært utbredt der.

Et annet viktig moment er imidlertid økonomi. Lønner det seg å bekjempe en sjukdom som fotråte? Det pågår en kost-nytte analyse der foreløpige tall viser at kostandene ved bekjempelsen vil være innspart innenfor en ti-årsperiode. Dette til tross for store utgifter til bekjempelse i form av direkte prosjektkostnadene til *Friske føtter* på nærmere 30 millioner pluss egeninnsats, midler til kompensasjon og kostnader til offentlig forvaltning. Totalt er kostandene beregnet til rundt 70 millioner.

Hva sier bonden

Det er ikke tvil om at fotråte har medført tøffe situasjoner for både enkelprodusenter og lokalsamfunn. Både Snu sauene og tiltak i besetninger med påvist sjukdom har medført økonomisk og følelsesmessig belastning for mange. Produsenter som fikk sjukdommen på et tidlig stadium opplevde en situasjon med mye usikkerhet, senere var veien i større grad oppgått. Likevel er det at belastning å gjennomføre en omfattende sanering. Spesielt tøft har det vært på

Rennesøy der over 30 saueflokker ble slaktet ned i en stor koordinert aksjon høsten 2011.

Hva nå

Fra nå er det Mattilsynet som har ansvaret for håndtering av fotråte. De har heldigvis høye ambisjoner om å ivareta innsatsen og investeringer som er nedlagt til nå. Målet om å utrydde ondarta fotråte står fast. Det innebærer at overvåking på slakteri, oppfølging av kliniske mistanker og utredning av kontakter vil bli prioritert også framover. I dette arbeidet vil klauvinspektørene fortsatt spille en viktig rolle. Mattilsynet vil fortsatt pålegge sanering i besetninger som får påvist smitte, noe som utløser mulighet for erstattning.

Rogalandsbondens rolle

Fram til nå har støtte og lojalitet blant enkelprodusenter og fylkes- og lokallag i S&G vært svært viktig. Det er det fortsatt! Det er helt nødvendig at enkelprodusenter melder fra om mistanke til lokal veterinær eller til Mattilsynet slik at besetningen kan utredes og mistanken kan bekreftes eller avkreftes. I motsatt tilfelle vil smitten kunne spres til flere besetninger og medføre unødvednige kostander og belastninger for bønder og sauere.

Suksessfaktorer

Det at man i løpet av 6 års går fra en situasjon med stor usikkerhet til en situasjon der målet om å utrydde smitten er høyst oppnåelig skyldes flere kritiske suksessfaktorer. De viktigste antas å være:

- Omfattende kartlegging og frysing av situasjonen gjennom Snu sauene, tidlig i forløpet
- Bred organisering med Mattilsynet, Veterinærinstituttet og husdyrnæringa som prosjektdeltagere
- Bevilging av midler til et stort forskningsprosjekt som har samarbeidet tett med *Friske føtter* og gitt ny kunnskap og nye diagnostiske metoder
- Mulighet for økonomisk kompensasjon til de som sanerer
- Økonomisk rom for grundig utredning av kontakter
- Gjennomføring av slakteriundersøkelser
- Sist – men ikke minst: Engasjement og støtte blant sauebønder, klauvinspektører, veterinærer,

tillitsvalgte og ansatte i organisasjonene lokalt og nasjonalt

Oppsummert

Oppsummert er det lov å si at situasjonen har gått fra en noe kaotisk situasjon til at vi har god kontroll og en forvaltning som bygger på kunnskap om norske forhold. Gjennom hele prosjektperioden har imidlertid hovedmotivasjonen vært den samme, ønsket om å ivareta fortsatt god helse og velferd hos norske sauer.

En sluttrapport for prosjekt *Friske fotter* vil bli utarbeidet og vil legges ut på www.fotrate.no i løpet av våren.

*Synnøve Vatn
Prosjekt Friske fotter*



Hensynet til helse og velferd hos norske sauer er den viktigste årsaken til bekjempelsesprogrammet Friske fotter. Hos denne sauen er nesten hele klaupsålen borte og klaupsalten er rød og betent. At det også lønner seg økonomisk på relativt kort sikt er også viktig.

Martha Jakobsen Ulvund

H.M. Kongen har utnevnt professor Martha J. Ulvund til Ridder 1.klasse St. Olavs Orden, for hennes samfunnsgagnlige virke. Me tenkjer på scrapie og B12. Ho var to år sjefveterinær for Norad i Karatina i Kenya. Ho var i tre perioder med i Sandnes Bystyre for AP, og engasjerte seg blant anna i jordvern. Stavanger Aftenblad intervjuet ho for ein del år tilbake og ho uttalte at sau i tillegg til å vera ålreite dyr er gode sosialdemokratar. «Selv definerer jeg sauer som solidariske, klasseløse feministar og pasifister, som lever fritt og sunt», sa ho. Martha vart uteksaminnert fra Norges Veterinærhøgskule i 1969, ei tid der svært få kvinner utdanna seg til Veterinær.

Ho avla lisensiatgraden/Dr.scient i patologi med tittelen «Om svulster og immunitet» i 1974 og vart Dr.med.vet. i 1990 med avhandlinga «Ovine White-Liver Disease». Manifestation of Cobolt/Vitamine B 12 Deficiency in Lamb. I 2008 vart ho Europeisk spesialist i småfehelse og var en av stifterne av, ECSRHM. Ho har drive aktiv forsking og publisert over 60 vitenskapelige artikler. Ho har undervist studentar og mottatt Veterinärstudentenes æresbevisning Ridder av Hippi Sylvsko. Dette er bare ein liten del av alt du har gjort, og midt oppi alt dette har du vore mor og kona. Du er jordnær og hjelksam, og du har delt din kunnskap med deg. Rogaland Sau og Geit vil takka deg Martha for den du er.



Med desseorda overrekte Asbjørn Haga ei gáve frå RSG. Vel fortjent!



Trådløs sanking

ProHunt® F34BTi

- Norges mest kjøpte jaktradio
- Bluetooth™ som standard
- Markedets største standardbatteri
- Vannrett i henhold til IP65
- Hviskemodus
- Termometer

**SALG!
2795,-**



ProHunt® Basic

- Lang batteritid
- Alle relevante jakt og sikringskanaler
- Låsbare knapper
- 5 års garanti
- IP-54

**SALG!
1990,-**



JA-141 antenne

- Bredere dekning
- Skifteeste

**SALG!
299,-**

PRO-U600LS

- Vannrett holdningsbryter
- 3-i-1 tilbehør
- Skrufeste på radio

**SALG!
369,-**



All priser er inkludert moms og gjelder så langt lageret rekker.

GÅ IKKE GLIPP AV VÅRT
TILBEHØR UTVIKLET FOR
JAKT, HØY KVALITET OG
VANNMOTSTAND.



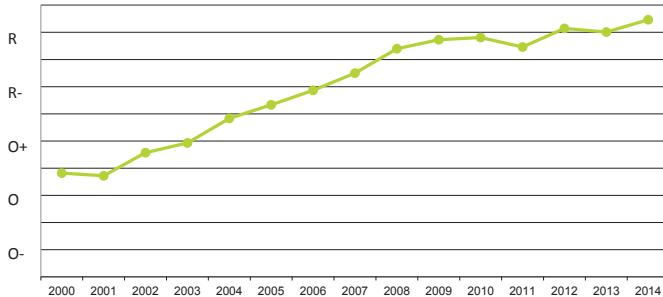
1-2-3 COMMUNICATION
A COMPANY IN THE VHF GROUP
www.123com.no

ICOMS JAKTSORTIMENT FINNER DU HOS VÅRE
GODKJENTE JAKTFORHANDLERE. BESOK
WWW.123COM.NO ELLER RING 99 39 01 23 FOR
NAERMESTE FORHANDLER.

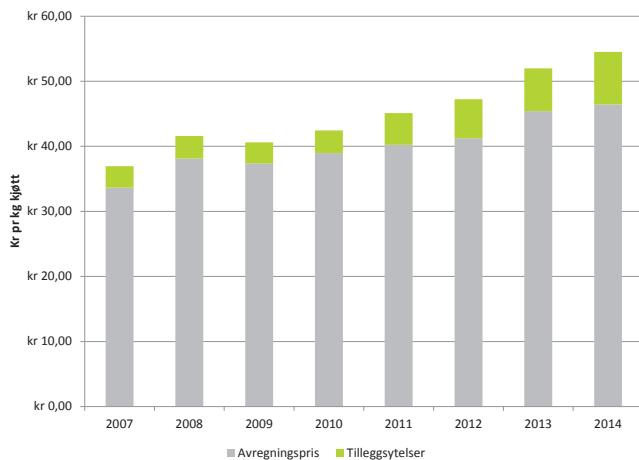


Satsing på lammeringer, fag og økonomi gir resultater!

Middel klasse lam i Nortura



Utvikling i middelpriis på lam i Nortura inkludert tilleggsytelser fra 2007-2014



Nortura - best i det lange løp!
medlem.nortura.no/smaafe/

Nortura
- fra råvarer til merkevarer



Topp ytelse, helse og tilvekst for sau og lam

FORMEL

FORMEL til sau og lam er laget for sører som trenger høg melkeytelse, god helse og friske rasktvoksende lam

Sortiment til Sau

FORMEL Sau

Til bruk for sører og livlam fra innsett på høsten til beiteslipp. Gir godt grunnlag for god melkeytelse.

FORMEL Sau Ekstra

Vårt toppkraftfôr til sau fra februar til beiteslipp. Svært god proteindekning. Anbefales i besetninger med høye lammetal.

FORMEL Sau Intensiv

Spesialblanding med svært høgt fiberinnhold. Til sører som skal ha tilnærma fri tilgang på kraftfôr. Kan brukast fra innsett til 6 uker før lamming.

Sortiment til lam

FORMEL Lam Vår

Det optimale kraftfôret til rasktvoksende lam fram til ca. 1. august.

FORMEL Lam Haust

Tilpasset kraftfôr til lam på beite eller intensiv oppføring innomhus.

Tilskuddsfôr

Pluss Sau

Pluss Sau Appetitt

E-vitamin til sau 7 uker før lamming.

Pluss E-konsentrat

Priser og sortiment finner du på www.fkra.no

Bestill på www.fkra.no eller ring vår ordretelefon 800 30 640



Felleskjøpet Rogaland Agder

Felleskjøpet Rogaland Agder (FKRA) bidrar til økt lønnsomhet for bonden! Vi produserer og selger fôr, gjødsel og sårver. Vi leverer dessuten traktorer og maskinvær. Vi har 18 butikker og 9 verksteder fra Sunnhordland i nord til Tvedstrand i sør. Hovedkontoret ligger i Stavanger, mens maskindivisjonen ledes fra Klepp.

www.fkra.no

FK butikken – mer enn du tror!
Her finner du oss!

ROGALAND

Bryne, tlf. 48 01 08 78
Haugesund, tlf. 52 70 54 93
Sandnes, tlf. 51 97 18 50
Stavanger, tlf. 90 29 50 54
Varhaug, tlf. 51 77 14 70
Vikeså, tlf. 51 45 12 12
Årdal, tlf. 51 75 42 30

HORDALAND

Etne, tlf. 53 77 11 30
Kvinnherad, tlf. 99 38 48 70
Stord, tlf. 53 40 09 00

VEST AGDER

Flekkefjord, tlf. 38 32 68 40
Kristiandsand, tlf. 38 05 67 20
Lyngdal, tlf. 38 33 10 70
Mandal, tlf. 38 27 29 70
Sørlandsparken, tlf. 90 94 70 00

AUST AGDER

Evje, tlf. 99 33 36 33
Grimstad, tlf. 37 25 79 20
Tvedstrand, tlf. 37 16 69 25

18 BUTIKKER I



Felleskjøpet Rogaland Agder

VÅRT FELLESKJØP!



butikken

– mer enn du tror!

FORSIKRING FOR LANDBRUKET - LITT BEDRE, LITT NÆRMERE

Flytt forsikringene dine til oss - vi kjenner nærmiljøet ditt og landbruket godt.
Hos SpareBank 1 SR-Bank får du alt du trenger for å sikre verdiene på gården.

Kom innom for en hyggelig prat og få et godt tilbud på forsikring.
Kontakt ein av våre landbruksespesialister på tlf 02008.



SpareBank
SR-BANK

www.sr-bank.no

ÅLGÅRD LANDBRUKSSENTER

Kvalitet, kunnskap, service og trygghet

Vi kan tilby et brett utvalg av utstyr til sau og storfe

- Vekter
- Grinder
- Forhekker
- Kraftforautomater
- Behandlingsbokser



Importør av



Ålgård landbrukssenter

Ålgårdsslåtten 2a

4330 Ålgård

Tlf: 51 61 19 40

www.a-k.no

Åpningstider

Man-ons, fre 8-16

Tors 8-19

Lør 9-14

MOEN
BJØLLEFABRIKK

Øyevollveien 6 - N-4460 MOI
tlf +47 5140 1150 fax +47 5140 1694
post@moenbjollefabrikk.no
www.moenbjollefabrikk.no

- vi merker norske husdyr -

Lammene foretrekker Allflex øremærker • prøv du også!

Fagtur med Rogaland Sau og Geit 23.-27.juli til Nord-Trøndelag

Fjelldagane til RSG gjekk dette året til Stjørdal i Nord-Trøndelag. Turen gjekk første dagen til Den Gyldne Omvei på Inderøy der me fekk oppleva gardsbruk med ulike driftsformer, mest storfe og sau. I tillegg dreiv dei turisme og bøndene hadde eit godt samarbeid. Her var gardsysteri med produksjon av iskrem og ost, ølbryggeri, dyrking av karve til akevitt-produksjon, kunst og handverk. Me fekk høyra historia om Trøndersauen der 3 bruk er saman, tar all kjøttet i retur og sel privat, lagar pølsa som består av sauekjøtt og ulla vert levert til spinneriet på Selbu. Inspirerande å besøke bønder som tenker nytt og får det til.

Olav Tiller, tillitsvalt i sau- og gjeterhundmiljøet, var med oss neste dag, først til Meråker, der leiar i Sau og Geit fortalte om sau drift og beiterett. Astrup konsernet eig utmarksområdet, der beiteretten fylger garden. Ulv og jerv er eit stort problem i dette området og det er mentalt vanskelig.

Turen gjekk vidare til Åre i Sverige og då fekk me eit innblikk i korleis landskapet vert om me slutter med sau, trist! Foredragshaldaren i Åre fortalte engasjerande om eit prosjekt med 15 deleigerar og deira planer for drift på sau. Dette var økologisk.

Me besøkte staden der Raset i Verdal gjekk i 1893 der historikar Øystein Walberg fortalte den tragiske hendinga. Me var på «Spelet om Heilag Olav», fekk tradisjonskosten Trøndersodd med skjening og ingefærøl,- fin opplevevelse

Dagen med fagleg innlegg vart starta med nyvalt leiar i Norges Bondelag, Lars Bartnes. Han snakka om «Sauens Framtid» med nye utfordringar som må løysast. Leiar i NSG, Tone Våg hadde og innlegg der ho snakka om at utmarksbeite er fundamentet i norsk landbruk. Veldig bra innlegg

frå desse to, mange gode innspel frå salen. Sponsarane, Fatland, Felleskjøpet og Nortura hadde også dette året faglege innlegg.

Siste dagen kjørte me Route 26, nasjonal turistveg, der ei gruppe kreative flinke bønder driv med ulik gardsturisme, -møtested, laksefiske, overnatting, filtmakeri, sal av skinn og garn, bakeri-utsalg. Mange gode idear for dei som vil satse på attåtnæring i gardsdrifta

Takk til alle som var med og bidrog til at dette vart ein gild tur.



Takk til Olaug Vikingstad og Leif Matnisdal for nok ein gong godt gjennomførte fjelldager.

Lever ulla til Nortura/ Norilia og bidra til norsk ull og din fremtid!



Foto: Gertje Ringdal



Nortura
- fra råvarer til merkevarer





Fiskå Sauefôr - førstevalet i lammetida

Hemmelegheita bak Fiskå Sauefôr er at vi kombinerer eit høgt proteininnivå med høgt innhald av smaklege, fiberrike råvarer som roesnittar og havre. Dette gjer føret robust til opptrappinga etter lamming slik at mjølkeproduksjonen maksimerast. Kraftføret har høgt innhald av E-vitamin: 250 mg pr kg. Kombinert med våre moderne dregtighetsfôr for lamming gir dette det beste utgangspunkt for god jurhelse og livskraftige lam.

Tilby lamma Fiskå Sau/Lam Appetitt. Dette har endå meir fiber. Lamma tek det raskt og har likevel «faste magar». Dette er veleigna også til støttefôring av lam på vår- og sommarbeite på automatfôring. Det er mineralisert slik at det førebrygger urinstein.

Begge produkta leverast i 40 og 800 kg's sekkar samt i bulk.

4120 Tau, tlf: 51 74 33 00
5590 Etne, tlf: 53 77 13 77
4660 Kristiansand, tlf: 38 12 77 50
7100 Rissa, tlf: 73 85 90 60
2270 Flisa, tlf: 62 95 54 44

Fiskå Mølle
Godt gjort er bedre enn godt sagt



Vår nye kranbil er laget for høye svev og tunge løft, og kan løfte en fullvoksen okse på 25 meters arm!



Butikken med det største utvalet

ME FORHANDLAR:

- Husqvarna-produkt
- New Holland
traktor/redskap
- Case IH traktor/redskap
- Can-am ATV
- Lynx Snøscooter
- Hobby-/fritidsartiklar



Møgedal Mek. Verkstad as

BERGEKROSSEN, 4230 Sand – Tlf. 52 79 25 30 – www.mogedal.no

Høgste nye indeksverer i Rogaland 2014

Spælverer:

| Kåringssnr: | Navn | O-ind | Slakt | Kjøtt | Feitt | Mor Vår | Mor Slakt | Antal Lam | Alar | Ring |
|-------------|-----------|-------|-------|-------|-------|------------|--------------|--------------|-------------------|------|
| 201340327 | | 124 | 128 | 121 | 125 | 104 | 99 | 106 | Kato/Heidi Sinnes | 126 |
| 201340306 | | 121 | 114 | 111 | 100 | 128 | 117 | 87 | Trond K Hetland | 126 |
| 201340876 | Ski-Lekt. | 121 | 122 | 113 | 119 | 107 | 107 | 103 | Bernt S Undheim | 137 |
| 201341110 | | 121 | 127 | 124 | 117 | 107 | 102 | 82 | Johannes Marvik | 127 |

Kjøtsau-Verer:

| Kåringssnr: | Navn | O-ind | Slakt | Kjøtt | Feitt | Mor Vår | Mor Slakt | Antal Lam | Alar | Ring |
|-------------|------------|-------|-------|-------|-------|------------|--------------|--------------|-----------------|------|
| 201340343 | Kjøtruggen | 127 | 119 | 134 | 124 | 97 | 88 | 69 | Gaute Halleland | 122 |
| 201340345 | Kroken | 119 | 114 | 132 | 109 | 99 | 91 | 69 | Gaute Halleland | 122 |
| 201340347 | Teisen | 117 | 119 | 116 | 106 | 108 | 91 | 73 | Gaute Halleland | 122 |

NKS-Verer:

| Kåringssnr: | Navn | O-ind | Slakt | Kjøtt | Feitt | Mor Vår | Mor Slakt | Antal Lam | Alar | Ring |
|-------------|------------|-------|-------|-------|-------|------------|--------------|--------------|--------------------|------|
| 201340423 | Myrk | 145 | 138 | 118 | 124 | 143 | 130 | 125 | Jostein/Gunvor Bru | 129 |
| 201341591 | Selchove | 145 | 134 | 122 | 136 | 139 | 128 | 124 | Tor I/Lene G Voll | 125 |
| 201340777 | Labbetus | 144 | 148 | 124 | 148 | 124 | 118 | 112 | Lars Nevland | 139 |
| 201341088 | | 141 | 131 | 111 | 111 | 140 | 142 | 116 | Johannes Marvik | 127 |
| 201340137 | Shinertop | 140 | 128 | 126 | 115 | 143 | 127 | 110 | Birger Njå | 129 |
| 201340479 | Basløland | 140 | 133 | 126 | 131 | 127 | 128 | 104 | Liv/Kjell S Løland | 128 |
| 201341493 | Løgetopp | 140 | 124 | 124 | 118 | 144 | 128 | 124 | Geir Nilsen | 125 |
| 201340136 | Fjøløytopp | 139 | 127 | 118 | 113 | 142 | 133 | 111 | Birger Njå | 129 |
| 201341444 | | 139 | 131 | 115 | 111 | 139 | 137 | 104 | Eirik T Ravndal | 133 |
| 201340385 | Kolo Klos | 138 | 124 | 120 | 127 | 129 | 126 | 142 | Anders schanche | 129 |
| 201340480 | Gard Løla | 138 | 126 | 96 | 125 | 150 | 136 | 119 | Liv/Kjell S Løland | 128 |
| 201340682 | Mylla Bau | 138 | 136 | 102 | 131 | 134 | 133 | 99 | Andreas Ualand | 121 |
| 201340767 | Gard Gjer | 138 | 141 | 98 | 121 | 139 | 127 | 129 | Venke Gjermestad | 121 |
| 201340771 | Leon | 138 | 138 | 111 | 110 | 130 | 137 | 107 | Lars Nevland | 139 |
| 201341137 | | 138 | 123 | 137 | 125 | 132 | 121 | 115 | Magnar Helgeland | 127 |

**Støtt våre annonsører
– de støtter oss!**

Felleskjøpet Rogaland Agder

Ny omsetningsrekord for sal av kraftfôr. For første gong er det utlevert over 370 000 tonn på eit år i Felleskjøpet Rogaland Agder. Og vi reknar med en auke på sal av kraftfôr til sau i åra som kjem.

Det er eit stort ønske med fleire norske lam til den norske marknaden. I den politiske plattform for regjering utgått av Høgre og Framskrittspartiet heiter det mellom anna at: «Hovudformålet med landbrukspolitikken skal være ein kostnadseffektiv matproduksjon. Regjeringa vil difor innrette de statlege overføringer slik at de bidreg til økt produksjon». Etter teknisk jordbruksavtale 2014 – 2015 blir dette realisert ved at tilskot til vinterfôra sau vert redusert til kr 1000,- per sau for dei første 100 per føretak og kr 250,- for dei resterande vinterfôra på foretaket.

Samstundes auker kvalitetsbetalinga for lam til kr 500,- per lam som er levert til offentleg godkjent slakter – klassifisert med godkjent personale – med kvalitet O eller betre.

Difor vert det endå meir lønsamt å produsera mange kvalitetsslam. I Felleskjøpet Rogaland Agder sitt område har dei fleste saueprodusenter ønske om å produsera 2 lam per vaksen soye. For dei produsentane som har gode rutiner og resultat på oppfôring av kopplam, vil ønske om mange levedyktige lam bli større enn tidlegare.

Det er fleire faktorer som påvirker talet befrukta egg som fester seg i børveggen. Den viktigaste er nok genane. Tvilling fødsel hjå villsau og svartfjes er mindre vanleg enn hjå finnekrysninger o.s.b. Grovfôrkvaliteten , tilgang på fôr og holdet på sauen veit vi verkar inn på lammetalet og sauen sin evne til å bæra fram levedyktige fostre. Og det kan ein lettere påvirka.

Grovfôret

Sommeren vi har bak oss er ein av dei aller beste i nyere tid kva gjeld sol og varme. I enkelte områder stoppa veksten på forsommaren på grunn av tørke. Grovfôranalyser av årets førsteslått syner gode proteinverdier, med er også høge på fiber og lågare sukkerinnhold enn forventa. Det høge fiberinnholdet kjem truleg av at utviklinga av planta har gått raskere og ein har slått graset for seint i forhold til optimalt. Når grovfôret består av meir fiber , vert også fiberet meir vombestandig. Det betyr at nedbrytinga i vomma går seinare, og ein større del av grovfôret vil passera vomma utan å bli brote ned i det heile. Difor vert det viktigere og supplera med kraftfôr med fiberrikt grovfôr.

Hold

Den beste måten å vurdera holdet, er å ta eit godt grep på sauen, framfor krysset, bak ribbeina. Det ein kjänner på denne delen av ryggen, vil vera skinn, bein og fett. Ein treng difor ikkje lura på om det er musklar.

God hold betyr ein meir robust sau, med eit sterkere immunforsvar, som gir soya betre motstandsraft mot mange vanlege sjukdomar. Fettreserver gjer også at soya har energi tilgjengelig til å oppretthalda ein høg mjølkproduksjon over lang tid. Dei er då mindre utsett for svoltne lam syg på tomme jur, og dermed blir det mindre jurbetennelse.

Ei god mjølke soye med to eller tre lam kan tapa hald på sommaren. Har dei brukta opp all fettreserve kan det føre til lågare lammetall året etter.

God fôring frå hausten, slik at soya byggjer opp fettreserver igjen er ei god strategi for å få mange lam som er levedyktige. Og halda haldet stabilt godt, gjev også den mest energiøkonomiske fôringa. Eina bruker 5,5 Fem å produser eine kg tilvekst på ein vaksen sau (Nedkvitne JJ, 1998)

FORMEL Sau Intensiv er ei økonomisk blanding i tillegg til middels tall frå årets grovfôr. Ei tildeling på 0,3 0,5 kg per dag for vaksen sau etter hold, er vår tilråding.. Para lam av rasen NKS bør ha 0,6 – 0,8 frå innsett til lamming. Dersom grovfôret har lågt protein innhold kan ein bruka same mengde FORMEL Sau til lam og åringar heile innefôringa. I tida frå 6 veker før lamming bør ein gå over til mjølkekraftfôr også til dei vaksne soyene. Som er FORMEL Sau eller FORMEL Sau Ekstra.

Fôringa gjennom vinteren legg grunnlaget for lammeseson 2015.

*Stavanger 09.01.2015
Ådne Undheim*

Helsing frå Fatland 2014

Godt nyttår til alle sauafolk!

Slaktekvaliteten på lam i 2014 har vore særskilt god. Det kjem nok av ein god start i vår, og ein tørr og fin sommar med gode beiteforhold både i heia og heime. Lamma blei tidligare slaktemodne i år samanlikna med i fjor og Fatland har slakta fleire lam i dei beste klassane. Me har svært lite feitttrekk, og feite lam er ikkje eit problem.

Pinnekjøtproduksjonen går veldig bra, og me har produsert 600 tonn pinnekjøtt i 2014. Fatland har eit stort og moderne klimaanlegg med kapasitet til å produsere 10 tonn pinnekjøtt kvar dag. På Jæren er me i ferd med å utvide kapasiteten på fjøset, samtidig som me betrar dyrevelferden. Det blir moderne, og kapasiteten vert auka med ca. 40 %.

NM i kjøtprodukt vart arrangert i mai, og Fatland fekk to Norgesmeistertitlar og fleire medaljar. Me vann klassen «grill» med Coop Middelhavsmarinerte Lammekotelettar, og klassen «pølse» med Coop Bratwurst urøkt. Me er stolte av å kunne tilby topp produkt, og det kan me takka 5000 dyktige bønder for, som leverer slakt til oss. Me ynskjer å bli betre, og me vil produsere meir kvalitetsvarer. Me jobbar også tett med kundane våre om å utvikle nye produkt.

Elite pluss gjer eit pristillegg på kr 5 pr. kg. Dette gjeld for lam over 19,1 kg, klasse R og betre og feittgruppe 1+ til 3. Elitelam gjer eit tillegg på kr 3 pr. kg, og gjeld for lam frå 16,1 kg, klasse O+ og betre. Mykje av lamma oppnår desse tillegga, og det er me særskilt nögd med. Hos Fatland vil det i de aller fleste tilfella svara seg å levera tunge lam.

Refusjon av elektronisk øyremarke er nå lagt på puljetillegget med kr 0,70 pr kg. Det vil sei at for eit lam på 20 kg vil du få kr 14. Det letter arbeidet med slakting mykje dersom alle har elektronisk øyremarke, så me ynskjer at alle vil bestille det til lamma sine.

Nye sauekontrollen har svart til forventningane og den er i stadig forbetring. Det kommer fortsatt nye rapportar, og håpet er at fleire sauebønder skal sjå nytte i sauekontrollen som verktøy for betre drift og økonomi.

Fatland Ull AS omsettar om lag 25% av den norske ull, og mesteparten blir solgt til England. Kundane våre etterspør meir ull, så me vil alltid vera interessert i nye leverandørar. Det er stor forskjell i pris på dei ulike kvalitetane, så det svarar seg å legge energi i god ullkvalitet.

Ny giv. Det har vorte ein ny giv i sauehaldet med mange dyktige og entusiastiske sauebønder. Det er også fleire unge som tek over gardar, og det er viktig å stå saman og motivera kvarandre. Me treng både små og store produsentar, og Fatland reiser land og strand rundt for å hente slakt.

Fatland vil takke Rogaland Sau og Geit for særskilt godt samarbeid, og ynskje alle lukke til med nye utfordringar og glede i 2015.

Berit Pettersen, Fatland Jæren

ROGALAND SAU OG GEITALSLAG

Dato: 11.01.2015
Side: 1

Resultat

Periode: 1. - 12
Regnskapsår: 2014

| Konto | Tekst | Reelt | Budsjett i perioden | Avisik i perioden | Konto | Tekst | Reelt | Budsjett i perioden | Avisik i perioden |
|------------------------------------|-------------------|--------------------|---------------------|-------------------|--|-------------------------|------------|---------------------|-------------------|
| Salgs- og driftsinntekt | | | | | | | | | |
| Salgsmønster | | | | | | | | | |
| 3031 ANNONSE/ÅRSMELDING | -5 600,00 | -48 400,00 | -3 200,00 | | 6940 Porto | SUM Telefon, porto o.l. | 1 110,00 | 1 080,00 | 30,00 |
| 3440 Balleroprosjekt | 162 781,17 | 0,00 | 162 781,17 | | Kontingent og gave | 5 426,00 | 6 968,50 | -1 542,50 | |
| 3441 Andre tilskudd | 0,00 | -36 350,00 | 36 350,00 | | 7420 Gaver/premier, fradragsbetegnelse | 49 910,00 | 64 858,59 | -14 948,59 | |
| 3442 Samtепrosjekt | -107 254,00 | 0,00 | -107 254,00 | | 7451 Fluepremier | SUM Kontingent og gave | 71 827,09 | -16 491,00 | |
| 3443 Sauhundprosjekt | 11 030,00 | 0,00 | 11 030,00 | | SUM Andre driftskostnader | 114 972,50 | 142 063,64 | -27 091,14 | |
| 3925 MEDLEMSKONTINGENT | -449 952,18 | -455 450,00 | 6 497,82 | | | | | | |
| 3981 KARNSØEBYR | -223 860,00 | -388 710,00 | 174 850,00 | | | | | | |
| 3983 Fjeldgårene | -33 744,00 | -2 071,00 | 31 673,00 | | | | | | |
| SUM Salgsmønster | -69 599,01 | -941 131,00 | 249 531,99 | | | | | | |
| SUM Salgs- og driftsinntekt | -69 599,01 | -941 131,00 | 249 531,99 | | | | | | |

Varekostnad

| Konto | Tekst | Reelt | Budsjett i perioden | Avisik i perioden | Konto | Tekst | Reelt | Budsjett i perioden | Avisik i perioden |
|---------------------------|-------------------|-------------------|---------------------|-------------------|---------------------------------------|-------------------|-------------|---------------------|-------------------|
| Varekostnader | | | | | | | | | |
| Varekostnader | | | | | | | | | |
| 4102 Av / Køring sau | 34 100,13 | 26 135,70 | 7 964,43 | | 7400 Renten, skattelifi | 32 208,00 | -35 132,00 | 2 923,00 | |
| 4111 ÅRSMELDING | 59 272,20 | 61 157,20 | -1 885,00 | | 8040 Renteninntekt, skattelifi | 32 209,00 | -35 132,00 | 2 923,00 | |
| 4112 ÅRSKOSTNAD | 134 770,00 | 123 128,00 | 11 642,00 | | SUM Finansinntekter | 32 209,00 | -35 132,00 | 2 923,00 | |
| 4230 Rekvisitkontorutstyr | 22 677,22 | 11 954,36 | 10 722,86 | | SUM Finansinntekt og -kostnad | | | | |
| 4250 Radiobilletter | 0,00 | 49 267,50 | -49 267,50 | | Årsresultat | | | | |
| SUM Varekostnader | 250 819,55 | 271 642,76 | -20 823,21 | | Avesettninger | | | | |
| SUM Varekostnad | 250 819,55 | 271 642,76 | -20 823,21 | | Årsresultat etter avsettninger | -62 995,56 | 0,00 | | |

Lønnskostnad

| Konto | Tekst | Reelt | Budsjett i perioden | Avisik i perioden | Konto | Tekst | Reelt | Budsjett i perioden | Avisik i perioden |
|--|-------------------|-------------------|---------------------|-------------------|--------------------------------------|------------|------------|---------------------|-------------------|
| Lønn m.m. | | | | | | | | | |
| 5010 REISEUTGIFTER TIL TUR/VALGETE | | | | | | | | | |
| 5012 KJØREBETTER/GJØRSLE DOMMARRA/av | 18 393,50 | 30 588,00 | -12 174,50 | | 5015 Kjørgodtelse tilsluttvalte | 35 587,35 | 4 174,55 | | |
| 5015 Kjørgodtelse tilsluttvalte | 39 761,90 | 35 587,35 | 4 174,55 | | 24 407,00 | 27 191,70 | -2 784,70 | | |
| 5330 Godtgjærelse i synsbedriftstorsamling | 91 600,00 | 75 800,00 | 16 000,00 | | 5331 GODTGJØRSLE TI DOMMARRA/ AV/LSL | 119 600,00 | -19 600,00 | | |
| 5333 Deltt | 2 160,00 | 0,00 | 2 160,00 | | 5333 Diett | 13 000,00 | 2 160,00 | | |
| 5302 Statth/gaver | 500,00 | 13 000,00 | -13 500,00 | | 5302 Statth/gaver | | | | |
| SUM Lønn m.m. | 295 442,40 | 321 147,05 | -25 724,65 | | | | | | |
| SUM Lønnslesstnad | 295 442,40 | 321 147,05 | -25 724,65 | | | | | | |

Andre driftskostnader

| Konto | Tekst | Reelt | Budsjett i perioden | Avisik i perioden | Konto | Tekst | Reelt | Budsjett i perioden | Avisik i perioden |
|--|------------------|------------------|---------------------|-------------------|--|-------------|-----------------|---------------------|-------------------|
| Verkely inventar og driftsmateriale som ikke skal aktiviseres | | | | | | | | | |
| 6580 BANK/EPF/PG/RENTER | | | | | | | | | |
| 6580 KONTOR/REVISITA | 10 486,50 | 278,00 | 278,00 | | 6580 KONTOR/REVISITA | 10 486,50 | 278,00 | 278,00 | |
| SUM Verkely inventar og driftsmateriale | 10 486,50 | 278,00 | 278,00 | | | | | | |
| Kontor/kontorhelse | 0,00 | 1 441,05 | -1 441,05 | | Kontor/kontorhelse | 0,00 | 1 441,05 | -1 441,05 | |
| 6860 Matte, kurs oppdraget og lignende | 49 040,00 | 60 786,00 | -12 496,00 | | 6860 Matte, kurs oppdraget og lignende | 49 040,00 | 60 786,00 | -12 496,00 | |
| 6864 kurs ure, bønder | 0,00 | 1 150,00 | -1 150,00 | | 6864 kurs ure, bønder | 0,00 | 1 150,00 | -1 150,00 | |
| SUM Kontor/kontorhelse, trykksaker o.l. | 49 040,00 | 63 067,55 | -15 027,55 | | | | | | |
| Telpon, porto o.l. | | | | | | | | | |

Årsresultat etter avsettningene
1/21-2015

Årsresultat etter avsettningene
1/21-2015

Årsresultat etter avsettningene

ROGALAND SAU OG GEITALSLAG

Balanse

Dato: 03.01.2015

Side: 1

Periode: 1- 12

Regnskapsår: 2014

| Konto | Tekst | Inngående balanse | Reelt i periode | Utgående balanse |
|-----------------------------|---|----------------------|--------------------|---------------------|
| Eiendeler | | | | |
| <u>Omløpsmidler</u> | | | | |
| | Bankinnskudd, kontanter o.l. | | | |
| 1921 | Rovdyrfond | 149 809,35 | 3 104,00 | 152 913,35 |
| 1922 | SR-BANK Forening | 673 666,18 | 40 530,56 | 714 196,74 |
| 1923 | 33352044712 FASTRENTE | 629 898,90 | 17 120,00 | 647 018,90 |
| | SUM Bankinnskudd, kontanter o.l. | 1 453 374,43 | 60 754,56 | 1 514 128,99 |
| | SUM Omløpsmidler | 1 453 374,43 | 60 754,56 | 1 514 128,99 |
| | SUM Eiendeler | 1 453 374,43 | 60 754,56 | 1 514 128,99 |
| Egenkapital og gjeld | | | | |
| <u>Egenkapital</u> | | | | |
| | Over-/underskudd | | | |
| 8800 | Årsresultat (overskudd) | 0,00 | -62 593,56 | -62 593,56 |
| | SUM Over-/underskudd | 0,00 | -62 593,56 | -62 593,56 |
| | Oppkjent egenkapital | | | |
| 2050 | Annen egenkapital | -1 355 872,43 | 0,00 | -1 355 872,43 |
| | SUM Oppkjent egenkapital | -1 355 872,43 | 0,00 | -1 355 872,43 |
| | SUM Egenkapital | -1 355 872,43 | -62 593,56 | -1 418 465,99 |
| <u>Gjeld</u> | | | | |
| | Kortsiktig gjeld | | | |
| 2600 | Forskuddstrekk | -97 502,00 | 1 839,00 | -95 663,00 |
| | SUM Kortsiktig gjeld | -97 502,00 | 1 839,00 | -95 663,00 |
| | SUM Gjeld | -97 502,00 | 1 839,00 | -95 663,00 |
| | SUM Egenkapital og gjeld | -1 453 374,43 | -60 754,56 | -1 514 128,99 |

Priidat og funnet i orda
 13/1 2015 *Egil Sørh*
Tor Olav Øga



Hermund Lende har blitt 67 år og fekk diplom for sin innsats som kåringdommer i Rogaland Sau og Geit. Foto: Torill Undheim.



Beste Bukk, Hallvard Veen mottar pokal og blomster for Beste Bukk. Foto: Torill Undheim.



Sør-Jæren, Hanne Elise Lindal var landets beste medlemsvervar i 2013. Foto: Torill Undheim.



TVEIT

Faglig tyngde og
godt humør

KLYPPΕUTSTΥΡ

Stort utval av hengemaskiner og handmaskiner for sau, geit, storfe og lama-arter.

Sliping
Reparasjonar
Vedlikehald

Verdskjent Sveitsisk kvalitet.



Ravndal Klyppeservice

Jorunn og Peder Ravndal - Hadland - 4330 Ålgård
Tlf. 51 61 69 10 - fax 51 61 69 99
Mobil 916 35 364
Nettbutikk: www.klyppeservice.no
E-post: ravndal@klyppeservice.no

Kåringssstatistikk 2014 fra Rogaland

| Kåringsssted | Bedømte | | Kåra | | Kåra på disp | | Vraka | |
|-----------------|-------------|-------------|-------------|------------|--------------|------------|-----------|-----------|
| [Gardskåring] | 39 | 100% | 28 | 72% | 10 | 26% | 1 | 3% |
| Bjerkreim | 183 | 100% | 168 | 92% | 6 | 3% | 9 | 5% |
| Finnøy | 65 | 100% | 50 | 77% | 13 | 20% | 2 | 3% |
| Forsand | 38 | 100% | 29 | 76% | 6 | 16% | 3 | 8% |
| Gjesdal | 179 | 100% | 144 | 80% | 19 | 11% | 16 | 9% |
| Helleland | 74 | 100% | 72 | 97% | 0 | 0% | 2 | 3% |
| Hjelmeland | 75 | 100% | 59 | 79% | 10 | 13% | 6 | 8% |
| Hå | 128 | 100% | 117 | 91% | 3 | 2% | 8 | 6% |
| Karmøy | 36 | 100% | 30 | 83% | 5 | 14% | 1 | 3% |
| Moi | 73 | 100% | 69 | 95% | 3 | 4% | 1 | 1% |
| Nedstrand | 78 | 100% | 72 | 92% | 1 | 1% | 5 | 6% |
| Rennesøy | 102 | 100% | 87 | 85% | 12 | 12% | 3 | 3% |
| Sandnes | 90 | 100% | 75 | 83% | 9 | 10% | 6 | 7% |
| Sauda | 17 | 100% | 12 | 71% | 4 | 24% | 1 | 6% |
| Strand | 66 | 100% | 64 | 97% | 1 | 2% | 1 | 2% |
| Suldal | 116 | 100% | 68 | 59% | 43 | 37% | 5 | 4% |
| Time | 150 | 100% | 119 | 79% | 19 | 13% | 12 | 8% |
| Tysvær | 55 | 100% | 47 | 85% | 3 | 5% | 5 | 9% |
| Vindafjord | 123 | 100% | 88 | 72% | 34 | 28% | 1 | 1% |
| ROGALAND | 1687 | 100% | 1398 | 83% | 201 | 12% | 88 | 5% |



Kåring i Noredalen. Foto: Stian Espedal.

Kåringssstatistikk vraka 2014 Rogaland

| Vrakingsårsak | ROGALAND | | | LANDET | | |
|------------------|-----------|--------------|--------------|-------------|--------------|--------------|
| | Antall | % av vraka | % av bedømte | Antall | % av vraka | % av bedømte |
| Testikler | 11 | 12,5 | 0,7 | 116 | 8,4 | 1,2 |
| Horn | 1 | 1,1 | 0,1 | 44 | 3,2 | 0,4 |
| Feil bitt | 5 | 5,7 | 0,3 | 60 | 4,3 | 0,6 |
| Lause bøger | 1 | 1,1 | 0,1 | 33 | 2,4 | 0,3 |
| Kryss | | 0,0 | 0,0 | 2 | 0,1 | 0,0 |
| Bein | 9 | 10,2 | 0,5 | 128 | 9,2 | 1,3 |
| Dyrehår | 4 | 4,5 | 0,2 | 50 | 3,6 | 0,5 |
| Svarte hår | 19 | 21,6 | 1,1 | 81 | 5,8 | 0,8 |
| Marg | 10 | 11,4 | 0,6 | 262 | 18,9 | 2,7 |
| Grov ull | | 0,0 | 0,0 | 14 | 1,0 | 0,1 |
| Glissen ull | | 0,0 | 0,0 | 15 | 1,1 | 0,2 |
| Filta ull | 1 | 1,1 | 0,1 | 184 | 13,3 | 1,9 |
| Kort ull | 4 | 4,5 | 0,2 | 34 | 2,5 | 0,3 |
| Utypisk ull | 7 | 8,0 | 0,4 | 91 | 6,6 | 0,9 |
| Ullmengde | | 0,0 | 0,0 | 2 | 0,1 | 0,0 |
| Vektavvik | | 0,0 | 0,0 | 1 | 0,1 | 0,0 |
| O-indeks | 8 | 9,1 | 0,5 | 76 | 5,5 | 0,8 |
| Sumpoeng | | 0,0 | 0,0 | 2 | 0,1 | 0,0 |
| Annet | 4 | 4,5 | 0,2 | 75 | 5,4 | 0,8 |
| Helhetsvurdering | 4 | 4,5 | 0,2 | 98 | 7,1 | 1,0 |
| Ukjent | | 0,0 | 0,0 | 17 | 1,2 | 0,2 |
| TOTALT | 88 | 100,0 | 5,2 | 1385 | 100,0 | 14,1 |



Me byggjer framtid!

Telefon: 982 59 800

Fax 52 79 99 49

bg@suldal.no - www.bgsuldal.no



Gjerdemateriell

Impregnerte stolper, Svensk kvalitet

Alle lengder / tykkelser – Til beste priser !

(Vi har også Kreosot imp. Stolper = Lengst levetid)

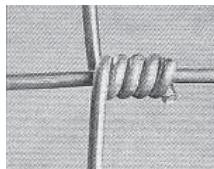
Netting - gjerder

fra 60 – 200 cm.

6 – kantnett, tvunnet knute, sveist, hagegjerde og flettverk.

Våre produkt m/ Aluzink belegg = 50 år uten rust.

Betafence og ArcelorMittal har best kvalitet!



Strekkmessing, NORSK kvalitet

- **Løse plater 3,5 m.m og 4,0 m.m.**
- **På selvbærende stålramme, 3,5 m.m.**

Vi leverer / sender over hele landet.

Ta kontakt, så blir også De en fornøyd kunde hos:

Fjermestad Gjerdelager

Fjermestadsvingane 2

4355 Kverneland

Tlf: 51485562

Mail: fjerm@online.no

Kåringstype 2014

| Kåringstype | Bedømte | | Kåra | | Kåra på disp | | Vraka | |
|-----------------|-------------|-------------|-------------|------------|--------------|------------|-----------|-----------|
| Dala | 6 | 100% | 3 | 50% | 3 | 50% | 0 | 0% |
| Rygja | 48 | 100% | 36 | 75% | 11 | 23% | 1 | 2% |
| Sjeviot | 2 | 100% | 2 | 100% | 0 | 0% | 0 | 0% |
| Spæl (kvit) | 99 | 100% | 73 | 74% | 16 | 16% | 10 | 10% |
| Steigar | 1 | 100% | 1 | 100% | 0 | 0% | 0 | 0% |
| Suffolk | 8 | 100% | 5 | 63% | 0 | 0% | 3 | 38% |
| Svartfjes | 32 | 100% | 29 | 91% | 3 | 9% | 0 | 0% |
| NKS | 1135 | 100% | 1002 | 88% | 93 | 8% | 40 | 4% |
| Texel | 66 | 100% | 40 | 61% | 20 | 30% | 6 | 9% |
| Pelssau | 50 | 100% | 18 | 36% | 23 | 46% | 9 | 18% |
| Gmlnorsk spæl | 6 | 100% | 6 | 100% | 0 | 0% | 0 | 0% |
| Grå trønder | 1 | 100% | 0 | 0% | 1 | 100% | 0 | 0% |
| Fuglestadbrogæt | 33 | 100% | 23 | 70% | 2 | 6% | 8 | 24% |
| Blæset | 47 | 100% | 40 | 85% | 5 | 11% | 2 | 4% |
| Nor-X | 29 | 100% | 16 | 55% | 12 | 41% | 1 | 3% |
| Farga spæl | 107 | 100% | 93 | 87% | 9 | 8% | 5 | 5% |
| Dorset | 1 | 100% | 1 | 100% | 0 | 0% | 0 | 0% |
| Charollais | 16 | 100% | 10 | 63% | 3 | 19% | 3 | 19% |
| ROGALAND | 1687 | 100% | 1398 | 83% | 201 | 12% | 88 | 5% |

| Kåringstype | Bedømte | | Kåra | | Kåra på disp | | Vraka | |
|-----------------|-------------|-------------|-------------|------------|--------------|-----------|-------------|------------|
| Dala | 14 | 100% | 6 | 43% | 7 | 50% | 1 | 7% |
| Rygja | 78 | 100% | 58 | 74% | 16 | 21% | 4 | 5% |
| Sjeviot | 207 | 100% | 181 | 87% | 16 | 8% | 10 | 5% |
| Spæl (kvit) | 938 | 100% | 688 | 73% | 54 | 6% | 196 | 21% |
| Steigar | 5 | 100% | 3 | 60% | 0 | 0% | 2 | 40% |
| Oxforddown | 2 | 100% | 1 | 50% | 0 | 0% | 1 | 50% |
| Suffolk | 101 | 100% | 72 | 71% | 11 | 11% | 18 | 18% |
| Svartfjes | 44 | 100% | 38 | 86% | 5 | 11% | 1 | 2% |
| NKS | 7032 | 100% | 5976 | 85% | 144 | 2% | 912 | 13% |
| Texel | 81 | 100% | 43 | 53% | 29 | 36% | 9 | 11% |
| Pelssau | 278 | 100% | 143 | 51% | 79 | 28% | 56 | 20% |
| Gmlnorsk sau | 18 | 100% | 14 | 78% | 0 | 0% | 4 | 22% |
| Gmlnorsk spæl | 247 | 100% | 188 | 76% | 1 | 0% | 58 | 23% |
| Grå trønder | 81 | 100% | 47 | 58% | 8 | 10% | 26 | 32% |
| Fuglestadbrogæt | 35 | 100% | 24 | 69% | 2 | 6% | 9 | 26% |
| Blæset | 121 | 100% | 92 | 76% | 11 | 9% | 18 | 15% |
| Nor-X | 122 | 100% | 83 | 68% | 17 | 14% | 22 | 18% |
| Farga spæl | 379 | 100% | 329 | 87% | 15 | 4% | 35 | 9% |
| Dorset | 1 | 100% | 1 | 100% | 0 | 0% | 0 | 0% |
| Charollais | 20 | 100% | 13 | 65% | 4 | 20% | 3 | 15% |
| LANDET | 9804 | 100% | 8000 | 82% | 419 | 4% | 1385 | 14% |

Kravet til o-indeks til kåring i 2015 vil være 115 på NKS og 107 på Hvit Spæl.



Best på landbruk

Bondevennen er eit redaksjonelt fritt blad

- tufta på samvirket sine idear
- lite og hendig format
- 40 nummer i året

*Bli abonnent du óg
– då har du
full oversyn!*



RAPPORT FRÅ GEITEBØNDENE 2014

Vi er 12 geitebønder 8 frå Sør Rogaland 2 frå Suldal og 2 frå Vats. Vi er ikkje så mange, men vi er av god kvalitet og er glad i geitene og osten vi laga . Berre så synd att de er litt for mykje mjelk, eller att de norske folk et for lite Geitost . Vi har ikkje Bukkering Lenger ,men vi er 3 som granska i egen flokk , Håper dei fleste vil vera med på dette etter kvart. Avlsarbeide er veldigt intressant.

De vart kåra 13 bukkje 1 2014

Nr 1 20143014 Bro Veen Avlsverdi 132 Eksteriør 9 jur mor 9 kasin 5

Far 2013143 Bjarnemann Oppdretter Anna Olaug og Hallvard Veen

Nr 2 2014318 Bas Veen Avlsverdi 135 Eksterior 8 jur mor 9 Kasin5

Far 2013143 Bjarnemann Oppdretter Anna Olaug og Hallvard Veen

Nr 3 2014316 Glad Veen Avlsverdi 129 Erstreiør 8 jur mor 6 kasin5

Far 2009104 Grane Oppdretter Anna Olaug og Hallvard Veen

| avlsverdi | casin | mjelk | fett | protein | laktose | frietetsyre | celle | jur | utnjo | anndøtre |
|--|-------|-------|------|---------|---------|-------------|-------|-----|-------|----------|
| 1. 2012151 kong Hallvard | 140 | 5 | 13 | 12 | 11 | 9 | 11 | 13 | 13 | 12 |
| Oppdretter Anna Olaug og Hallvard Veen | | | | | | | | | | |
| sendt til semin. | | | | | | | | | | |

| avlsverdi | casin | mjelk | fett | protein | laktose | frietetsyre | celle | jur | utnjo | anndøtre |
|---------------------------------------|-------|-------|------|---------|---------|-------------|-------|-----|-------|----------|
| 1. 2011259 Veen | 132 | 5 | 11 | 12 | 11 | 10 | 10 | 11 | 14 | 17 |
| Oppdreter Anna Olaug og Hallvard Veen | | | | | | | | | | |
| Selt til semin. | | | | | | | | | | |

Beste bukk i Rogaland 2014 er 20114159 Veen

Innspel til landbruksforhandlingane 2014

1. Prisen på lammekjøtt må opp 5 kroner per kilo til produsent.
2. Beitetilskuddet for utmarks må økes med 70 kroner per dyr.
3. Tilskottet til organisert beitebruk økes kraftig, slik at det for eksempel for Rogalands vedkommende vil resultere i kr. 50,- per dyr. Begrunnelsen er økte kostnader til arealleie og tilsyn/sanking.

I tillegg må potten til investeringstiltak i utmarka innafor organisert beitebruk aukes kraftig. Me meiner den bør opp til 1 mill. kr. Det bør settes av midler til: Oppgradering av hytter, bruer, skiljegarder og anna hjelpemiddel. Dette for å bl.a få hyttene opp i ein normal god standard for å få dagens ungdom til å overta driften av utmarksbeite.



Foto: Torill Undheim

Sau på Data

Led-Sau - dataprogram for saueholdere

- Full oversikt over buskapen din
- Enkel og sikker registrering
- Henter data fra PDA, vekter, lesestaver og internett
- Utvidet KSL
- Kan sende til Saukontrollen

Pris kr 1.500,- + mva



PDA – med og uten RFID-leser forenkler registreringen betydelig

- Vi har 4 års erfaring med PDA til registrering av opplysninger
- Kan brukes til all registrering, samt oppslag og hjelpefunksjoner

Pris med nødvendig program, fra kr 3.950,- + mva



PC-vekt – Vår nye vektlosning gir deg rask og sikker veiling, rett inn på PC eller PDA via blåttann

- Kan ettermonteres på gamle vekter
- Leser rett inn i Led-Sau og viser samtidig mange detaljer om dyret. Snakker.

Pris fra kr 4.900,- + mva

LINDHOLT DATA

**For flere opplysninger ring: 62 34 50 05
– eller besøk vår nettside: lindholtdata.no**

Beitelag og Sankelag i Rogaland

| Navn på laget | Kommune |
|---------------------------------|---------------------|
| Bjordalsheim beitelaug | Bjerkreim |
| Bjodnalnia beitelaug | Time |
| Bleskestad sankelag | Suldal |
| Brattebøheim sankelag | Bjerkreim |
| Breiborg Sandvatn beitelaug | Sauda |
| Brå beite og sankelag | Hå |
| Bråtevit sankelag | Suldal |
| Byrkjedal og Maudalsheiane | Gjesdal |
| Espedalsheimes sankelag | Forsand |
| Espeland sankelag | Hjelmeland |
| Espeland/Malmøi beitelaug | Bjerkreim |
| Forsand beitelaug | Forsand |
| Grasdalen beitelaug | Hjelmeland |
| Hamrabø beitelaug | Suldal |
| Heigeland beitelaug | Bjerkreim |
| Imsland og Vikedal sankelag | Vindafjord |
| Indrejord beitelaug | Hjelmeland |
| Jensæhaia beitelaug | Bjerkreim |
| Kleppa sankelag | Hjelmeland |
| Kringletjørn beitelaug | Tysver |
| Kvilldal beitelaug | Suldal |
| Kvitlen beitelaug | Bjerkreim |
| Lund nordre sankelag | Lund |
| Lund vestre beitelaug | Lund |
| Lund Østre beitelaug | Forsand |
| Lys og Flørli sankelag | Tysver |
| Myrekveven beitelaug | Strand |
| Nag sankelag | Hjelmeland |
| Nilsebu beitelaug | Time |
| Ognedalstolen beitelaug | Bjerkreim |
| Rambjørheia og Eik beitelaug | Suldal |
| Sandvass beitelaug | Sauda |
| Sauda beitelaug | Forsand |
| Songesand beitelaug | Eigersund |
| Store Lilandsheia beitelaug | Strand |
| Strand sankelag | Suldal |
| Støladalen beitelaug | Hjelmeland |
| Tengesdal sankelag | Hjelmeland |
| Tufeskog sankelag | Hjelmeland |
| Tøtland beitelaug | Hjelmeland |
| Undeknuten sankelag | Hjelmeland |
| Vanvik sankelag | Hjelmeland |
| Veka og Valskår sankelag | Hjelmeland |
| Viglesdal beitelaug | Hjelmeland |
| Vintraleå beitelaug | Hjelmeland |
| Øvre Espedal beitelaug | Hjelmeland |
| Øyestol beitelaug | Hjelmeland |
| Heskestad beitelaug SA | Hjelmeland |
| Såt beitelaug | Hjelmeland |
| Jæren Smådelag | Hjelmeland |
| Beitelaug under Jæren smålalag: | Hjelmeland |
| Blåfjell | 4308 Sandnes |
| Brokke/Nomeland | 4333 Oltedal |
| Brådlandsheia | 4330 Ålgård |
| Dynjanheia | 4443 Tjørhom |
| Fidjastolen | 4308 Sandnes |
| Fidjelandsheia | 4380 Hauge i Dalane |
| Grautheller | 4120 Tau |
| Grydalen | 4387 Vikeså |
| Holmevasheia | 4354 Voll |
| Hunnedalen | 4330 Ålgård |
| Kviheia | 4363 Brusand |
| Langeid | 4330 Ålgård |
| Rysstad | 4308 Sandnes |
| Sinnesheia | 4330 Ålgård |
| Skreáheia | 4443 Tjørhom |
| Suleskard | 4370 Eigersund |
| SVanes | 4335 Dirdal |
| Sora Øystabø | 4330 Ålgård |
| Tveitheia | |



Kontaktpersonar rovvilt Rogaland

| Namn og adresse | Kontaktdetaljer | Ansvarsområde/Kommunar |
|--|---|---|
| Tor Inge Bråteit Vallskorvegen 463 4237 Suldalsosen | Tlf: 52 59 42 64 Mobil: 922 21 249 | Suldal og Hjelmeland |
| Netland, Sven Netland, 4380 Hauge i Dalane | Tlf: 51 47 91 62 Mobil: 991 04 189 | Sørøstre Rogaland: Lund, Sokndal, Eigersund, Bjerkreim, Gjesdal, Flekkefjord og Sirdal |
| Statens Naturoppsyn v/koordinator Jon Erling Skåtan Birkeland 4575 Tingvatin | Tlf. arbeid: 37 37 16 92 Tlf. privat: 38 34 78 23 Mobil: 482 54 803 | |
| Steinberg, Olav Stasjonsv.1A 4460 MOI | Tlf. 51 40 30 51 Mobil: 414 46 39 Tlf. arbeid: 51 40 21 60 | Sørøstre Rogaland: Lund, Sokndal, Eigersund, Bjerkreim, Gjesdal, Flekkefjord og Sirdal. |

Kontaktliste vereringar og andre raselag

| Verering: | Kontaktperson: | Telefon: | Adresse: | E-post: |
|--------------------|--------------------|----------|----------------|--|
| Bjerkreim | Tor Gaute Eikeland | 41288901 | 4387 Bjerkreim | tor.gaute@dcpost.no |
| Dalbuen | Kari Melhus | 94033554 | 4376 Helleland | k-melhus@frisurf.no |
| Finnøy | Gaute Halleland | 99490548 | 4160 Finnøy | gauie@hesbynett.no |
| Gjesdal | Erik T Ravndal | 90092233 | 4150 Ålgård | er-rav@online.ino |
| Haugaland NKS ring | Per Johan Lyse | 47026006 | 5576 Nedstrand | pejl@online.no |
| Ryfylke | Sverre Nordbø | 41207535 | 4120 Tau | sverrenordboe@gmail.com |
| Hå | Leif Matnisdal | 91886165 | 4363 Brusand | lematnisi@online.no |
| Lund | Knut R Thunheim | 51401248 | 4460 Moi | knut.thunheim@dabb.no |
| Rennesøy | Guttorm Gudmestad | 95073726 | 4150 Rennesøy | guttgud@online.no |
| Rogaland Spelring | Gaute Bue | 90023143 | 4330 Ålgård | gautebue@hotmail.com |
| Sandnes | Olav Furenes | 91577720 | 4308 Sandnes | ofurenes@yahoo.no |
| Time | Geir Nielsen | 98259707 | 4340 Bryne | geir@bbs-as.no |

| Andre sauelag: | | | | |
|---------------------------------|-------------------|----------|----------------|--|
| Svartfeslaget | Rolf Gravdal | 97196045 | 4387 Bjerkreim | rolgra@yahoo.no |
| Suffolkaget | Helge Nygård | 47844970 | 4110 Forsand | |
| Fuglestadbroke & Blasesauslaget | Arve Gramstad | 40054387 | 4308 Sandnes | |
| Rygjalaget | Knut Thunheim | 92418701 | 4460 Moi | knut.thunheim@dabb.no |
| Norsk Reinrasa Sau | Torbjørn Nordmark | 52799206 | 4233 Erfjord | |

Et eventyrlig år!

Godt Nyttår og takk for samarbeidet i 2014. Vi må være enige om at dette har vært et eventyrlig år for sauebonden!

En fantastisk vår, god sommer selv om det ble litt i tørt noen plasser, og en god høst.

Aldri har klassifiseringen på lam hvert så god. (mellom R og R+)

Aldri har vektene hvert så høye.

Aldri har bonden fått så godt betalt for lammeslakt.

Helt klart: Vi trenger flere slike år!

Til tross for lave skinnpriser, har Nortura hevet pris og tilleggsytelser til bonden med kr. 2,50 pr. kg i 2014. Samarbeid i lammeringer, økt engrospris på lam og tidenes slaktekvalitet på lam fra Nortura-sauebonden er årsaker til prisoppgangen. Kvalitet skal lønne seg, derfor ble Gourmetlam-tillegget hevet fra kr 0,50 til kr2,00 pr kg. Merprisen vi tar ut på Gourmetlamproduktene våre betaler vi selvfølgelig tilbake til bonden.

71 % av lammene Nortura slaktet i 2014 kommer fra en lammering. Her er det mange som henter ut en merpris. Vi har nå mulighet for å ta ut slakteresultat og oppnådd pris for hver enkelt lammering, og sammenligne med resten av kommunen, eller fylket. Dette viser hva en har igjen for samarbeidet i lammeringen. Vi håper også på gode diskusjoner om hvordan en kan oppnå enda bedre økonomisk resultat i lammeringen. Målet er alltid best mulig pris til bonden.

Det skjedde noe med markedsituasjonen på lam i 2014

2014-sesongen ble også positiv med tanke på forsyning av lam gjennom sesongen. September er den viktigste måneden for salg av lam. Ved utgangen av september hadde Nortura slakta 6 000 flere lam enn i 2013. Dette gjorde at vi greide å dekke enn større del av etterspørselen i den viktige tidlig-sesongen

I 2013 ble det åpnet år import i oktober. Det ble importert mange tonn med lam. Dette er utfordrende når Nortura skal framforhandle en god pris på vegne av bonden. I 2014 fikk vi for første gang på mange år lam inn på reguleringsslager på slutten av sesongen. Ved utgangen av året er det 150 tonn lam på reguleringsslager. I Nortura er vi glade for å kunne tilby markedet norske kvalitetslam også utenom lammesesongen.

Stjernelamkampen

Rogaland har litt større andel lam med fett-trekk i 2013. Det gjør at vi ikke klarer å nå helt opp i stjernelamskampen. Vest-Agder ble denne sesongens Stjernelamfylke med Buskerud på andreplass og Finnmark på en 3 plass. Rogaland endte opp på en fjerdeplass med 79,8 % Stjernelam, en økning på 3,3% i forhold til 2013. Veldig bra!

Stjernelamkampen pr. kommune.

% Stjernelam

1.plass Kvitsøy 86,64

| | |
|-------------------|-------|
| 2.plass Bjerkreim | 84,93 |
| 3. plass Time | 84,71 |
| Boken | 83,30 |

Sauekontrollen

Sauekontrollen er et godt redskap og en god investering til å få bedre økonomi i saueholdet. I Nortura har vi dyktige Sauekontroll-registratorer:

| | |
|------------------|--|
| Marie Fuglestad | Tlf. 92 25 03 96, E-post: marie.fuglestad@lyse.net |
| Olav T. Bø | Tlf. 99 24 91 11, E-post: olavboe@online.no |
| Øystein Bjelland | Tlf. 99 25 64 58, E-post: oystein.bjelland@nortura.no |
| Karluf Håkull | Tlf. 97 16 55 37, E-post: karluf.hakull@nortura.no |

Nå er paringa gjort og grunnlaget lagt for sesongen 2015. Hold fokus på rett føring og holdvurdering gjennom hele vinteren. Etter forsøket med E-vitaminer i 2012/13 er det helt klart at det er effekt av å gi ekstra E- vitaminer til sauene med 3 lam eller flere. En ting vi også skal tenke over, er at godt fortørket surför (tilnærmet høy) kan ha lavt nivå med Vitaminer/E-vitaminer. Ingen tar skade av litt ekstra vitaminer, slik at sauene er godt rustet til lammainga.

Lykke til med lammainga og saueholdet! Vi satser på et nytt fantastisk år i 2015!

Bli en Nortura eier du også! Vi er her for dere!

*Siri Kvam Haugland
Tilførselsleder småfe*



Foto: Torill Undheim



Foto: Alf Torstein Pettersen

Vi har det meste til SAUEHOLDET!



Karmøy
Sveis & Landbruk
4272 SANDVE

TLF.: 52 81 80 60



Det skal ikke skje ulykker på min gård!

Skadeforebyggende tiltak er viktig! Fortsatt har vi svært mange branner i driftsbygninger i landbruket i Norge. 2012 ble dessverre også et brannår.

70% av brannene skyldes feil på elektrisk anlegg eller feil ved bruken av elektrisk utstyr.

Sørg for at det elektriske anlegget på gården din er i orden. Sørg for å ha avtale om el-kontroll med termografering – da får du betydelig rabatt på forsikringene også.

! Ring oss
på **03100**
så hjelper
vi deg



Idereiser as - 2015 Turer

Årets tur med Sau og Geit går til Gotland fra 26. til 31. juli. Påmelding til Leif Matnisdal tlf. 91886165. Turen går om Oslo med Norwegian denne gang, men ellers støtter vi distrikts Norge og flyr direkte T/R Sola på våre andre turer.

Vårt utvalg av turer for deg, dine venner eller din bedrift. Med charter får en mye på kort tid. Ring oss, vi hjelper gjerne med grupper eller individuelle, bedrifter, organisasjoner, syforeninger, vinturer, guttetur, familietur, kor og korps, skoleturer, personalturer, styreturer, sykkelturer, SPA og fødselsdager samt leiligheter eller hotell.

Ferieperlen Montenegro på Balkan er et uoppdaget reisemål, som vi kan tilby både fly og leiligheter / hotell. Fly tur - retur SVG Dubrovnik og transfer til Djenovici ca. 7 km fra kjente Igalo. Full service med transport og opphold kan tilbys på - ferie kompleks Norwegian Village

Djenovici - Her er norsk fjernsyn øg.

Vi har til nå booket eget CHARTERFLY og i 2015 :

Bratislava / Wien egen helgecharter fra 25.09– 27. 09

TURER FOR PÅMELDING I 2015:

| | |
|---|---------------|
| SPA velvære i Ungarn - Heviz | 01.02 - 10.02 |
| Equador og Galapagos | 06.03 - 20.03 |
| Hagelagstur til Chelsea Flower show | 18.05 - 24.05 |
| Sykkel & kanaltur - Rhinen og Mains bo på båt | 30.06 - 06.07 |
| Rogaland Sau og Geit til Gotland | 26.07- 31.07 |
| Dubrovnik / Montenegro fly & leilighet/hotell | 25.07 - 05.08 |
| Dubrovnik / Montenegro fly & leilighet / hotell | 08.07 -15.07 |
| Elvecruise alt inkl. på Duerø Portugal alt inkl. | 14.08 - 21.08 |
| Cubatur er under planlegging. Tur i oktober- november | |

Kontakt oss gjerne for spørsmål om våre turer eller kikk på vår nettside, noen av våre turer ligger der. Se innom oss i Verdalsvegen 28. eller ring oss. Vi er behjelpelige med din ferieplanlegging



Idereiser as

Verdalsvegen 28

4352 Klepp,

Tlf. 51425744, Mobil:Anne Kari 909 77 141



Vi kjenner bondens
hverdag og vet hvilke
utfordringer du har

.....

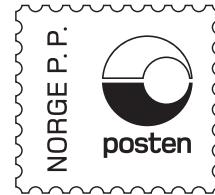
SPØR OSS OM:

- Helseforsikring
- If Login – bondens eget nettsted
- Forsikring av bygninger og utstyr
- Hjelp til å unngå skader

Ring vårt kundeteam for landbruk på 815 11 526



www.if.no



Avsender: Rogaland Sau og Geit
Hommersåkveien 250, 4311 Hommersåk

Klar?

www.fatland.no

Er du klar for Fatland?

Fatland er Norges største private kjøttbedrift. Vi har drevet slakting

siden 1892 og har et godt tilbud til småfeprodusenter.

Velg Fatland på småfe!



Berit Pettersen, Produsentrådgiver småfe
berit.pettersen@fatland.no

Mobil/direkte +47 95 20 03 40

Hilde Kalleklev Håland, Produsentrådgiver småfe
hilk@fatland.no

Mobil/direkte +47 98 24 22 14

Fatland Oslo: 97 69 26 50

Fatland Ølen: 97 98 55 22

Fatland Jæren: 97 97 21 20

Velg Fatland du også!